

Kokra

VELETRGOVSKO PODJETJE KRAJN
TEKSTIL — GALANTERIJA — PLASTIKA

**5-odstotni noviletni
popust
od 12. do 31. decembra
v vseh poslovalnicah**

KRANJ: Blagovnica, Gorenje, Tekstil, Ura, Lipa, DEKOR-pohištvo

BLED: Bleč, Grad

JESENICE: Vesna, Kokra

SKOFJA LOKA: Metka

GORENJA VAS: Manufaktura

ZIRI: Slon, Žirovka, Novost

in še

razprodaja

v Kranju

GORENJC: razno tekstilno blago — popust do 50 %

BLAGOVNICA: dekliški plašči po 125,00 N-din, moški suknjiči po 150,00 N-din

TEKSTIL: pletenine in volnene odeje — popust do 40 %

Pri nakupu za vsaj 3.000 S-din lahko sodelujete pri

nagradnem žrebanju

KUPCI!

Hranite blagajniške listke, ko kupujete v BLAGOVNICI Kranj

**Osem bogatih
dubitkov**

	S-din
krzneni plašč	140.000
moška zapestna ura	35.000
smuči s palicami	30.000
ženska garnitura perila	29.000
dve svileni preški od-ji	22.000
moška garnitura - klobuk, šal, rokavice	21.000
vol. otroška garnitura in pajac	16.000
moška garnitura — perilo	10.000

Dubitke bo javno izvrebal

**dedek Mraz
v Blagovnici**

30. decembra ob 18. uri zvečer

Izid žrebanja bo objavljen v prvi številki Glasa po novem letu

Dedek Mraz

obiskuje vsako popoldne
BLAGOVNICO,

Titov trg 3 oč 26. do 30. decembra.

Obdaroval bo otrok naših kupcev, ki bodo ob njegovem obisku v trgovini

**Dedek Mraz
v Prešernovem
gledališču**

za otroke naših kupcev otroška igra

HURA SONCU IN DEŽU

**in
OBNDARITEV OTROK**

dne 29. decembra ob 5. uri popoldne

BREZPLACNE vstopnice

za gledališče dob te ob nakupu daril v Blagovnici

Izkoristite popust

Za lično pripravo daril in obdaritev poskrbi Blagovnica

LETNO XVII. — Številka 96

Ustanovitelji: občinski odbori SZDLS, Ješenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja Časopisno podjetje »Gorenjski tiski« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNICK

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSIVA ZA GORENJSKO

GLAS

**Slavnostna
seja v Loki**

V Škofji Loki je bila v nedeljo ob priliki občinskega praznika slavnostna seja skupščine, katere so se udeležili številni gosti.

Pred začetkom so prišle v dvorano delegacije cibicanov, pionirjev in mladincev, ki so zaželete skupščini veliko uspehov pri njem delu. Predsednik Milan Osvnikar je podal kratek zgoščen pregle del skupščine ter izročil najzaslužnejšim kolektivom in posameznikom priznanja in plakete za njihovo uspešno delo.

- pc

Sveže

sladkovodne ribe

v prodajalni

živila

pri nebotičniku

O zdravstvu v Tržiču

Udeleženci javne tribune odločno obsodili enostransko gledanje na pereča vprašanja v zdravstvenem zavarovanju

Splošno znane težave v zdravstvu povzročajo v zadnjem času vedno več razprav ne samo med zdravstvenimi delavci, pač pa tudi v širši javnosti. Pred kratkim so o pomanjkljivosti kot tudi o sistemskih slabostih v

Jubilej naše armade

Jutri, v četrtek, 22. decembra, bo minilo 25 let od ustanovitve I. proletarske brigade. V Rudrem se je pod Titovim vodstvom rodila naša ljudska armada.

Ob tem pomembnem jubileju se pridružujemo tudi Gorenjci iškrenim čestitkam vsem vojakom in starešinam.

zdravstvenem zavarovanju nasproti razpravljali tudi v tržiški občini.

Značilno je, da so zdravstveni delavci dovolj odločno in samokritično ugotavljal, da v zdravstvu ni vse v redu in da zlasti potrošnja sredstev ni vselej najbolj racionalna. Vidijo, kako je večina zdravstvenih zavodov npr. na Gorenjskem novih, včasih tudi predimpenzioniranih ali premalo izkorisčenih ter zato zelo dragih. Anuitete in neracionalna mreža zdravstvenih zavodov, hudo obremenjujejo komunalni sklad zdravstvenega zavarovanja. Tudi znotraj

(Nadalj. na 2. str.)

KRANJ — sreda, 21. 12. 1966

Cena 40 pa: ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.

Od 1. januarja 1958 kot poltednik.

Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.

Od 1. januarja 1964 kot poltednik,

in sicer ob sredah in sobotah

Za mir v Vietnamu

Kranj, 20. decembra — Danes popoldan je bilo v Kranju na Trgu revolucije veliko protestno zborovanje mladine, ki ga je organiziral občinski komite ZM ob prilikli proslavljanja šeste obletnice ustanovitve južnovenamske narodnoosvobodilne fronte. Na zborovanju, ki se ga je udeležilo več sto mladincov kranjskih šol in drugih, je govoril sekretar občinskega komiteja mladine in drugi. Mladinci so s transparenti in v gorovu ostro obsočili ZDA in politiko njihove vlade in obljubili vso podporo južnovenamskemu ljudstvu, posebno mladini. Podprtli so mednarodno Russellovo sodišče in vse miroljubne ljudi in narode na svetu, ki prav v teh dneh zoper ponovno ostro obsojajo ZDA in predsednika Johnsona v nečloveški vojni v Vietnamu. Zahtevali so, da Združene Amerike spoštujejo ustanovno listino OZN in takoj prenehajo z bombardiranjem ter omogočijo vietnamskemu ljudstvu mirno pot.

A. Zalar

obrazi in pojavi ● obrazi in pojavi

Na sindikalnem sestanku v tovarni je prosil za besedo predsednik občinskega sindikalnega sveta.

»Najprej naj povedo svoje mnenje člani kolektiva,« je bil odgovor predsedujočega, predsednika izvršnega odbora sindikalne podružnice.

Ko ni bilo diskutantov, se je predsednik zopet javil ...

»Delovno predsedstvo se je odločilo, da lahko govoris le pet minut!« je zopet povzel besedo predsednik tovarniškega sindikata.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta je izkoristil odmerjenih pet minut in pozval prisotne, naj bodo odkriti, naj zahtevajo pojasnilo. Več časa mu niso dali na voljo.

To se je zgodilo na sindikalnem sestanku v »Iskri« v Železnikih.

Zakaj niso pustili predsedniku občinskega sindikalnega sveta do besede? So se bali, da bo preveč razvael prisotne delavce? Vpraševal sem se: je tovarniški sindikat na strani delavcev ali vodstva podjetja? Delavci vedo, na kateri strani je, vendar se mi zdi čudno, da to mirno gledajo.

(Nadaljevanje s 1. strani)

O zdravstvu v Tržiču

zdravstvene službe bo treba še naprej iskati načine in ukrepe za boljšo organizacijo dela. Vendar zdravstveni delavci ugotavljajo, in tu je vir vse resnejših resoglasi med njimi in službo socialnega zavarovanja, da je način dodeljevanja ali zmanjševanja sredstev povsem proračunski. Takšno financiranje jim praktično jemlje položaj enakovrednega pogodbenega partnerja in ukrali samoupravljalne pravice. Moti jih odnos, ki ga ima služba socialnega zavarovanja, do zdravstvene dejavnosti. Služba socialnega zavarovanja se v imenu predpisov ter za faksado odločitev samouprave zavarovancev pogosto postavlja v stiku z zdravstvenimi delavci kot oblast.

Predstavniki službe socialnega zavarovanja so gledale na kritične pripombe zdravstvenih delavcev skušali dokazovati, da je služba socialnega

zavarovanja predvsem izvrševalc zakonitih predpisov, ki jih drugi sprejemajo. Navajali so, da eni organi dolčajo pravice, drugi pa finančna sredstva. Baje služba socialnega zavarovanja na vse to nima vpliva in je zato zdaj ob nastajajočih pričakljajih prisiljena posegati tudi po drastičnih finančnih ukrepih, kot npr. odstop od pogodbe in ustavitev financiranja zdravstvenega zavoda. Kakršenoli drugi način reševanja zadev zdravstvenega ali socialnega zavarovanja zaenkrat po njihovem mnenju ne pride v poštev, kajti takšni so sedanji predpisi. In predpisi so pač predpisi!

Enostransko gledanje na pereča vprašanja v zdravstvenem zavarovanju in pisarniško reševanje le-teh pa je večina udeležencev javne tribune v Tržiču odločno ob sodila.

Pohvale in čestitke delavski enoti protiletalske obrambe Železarne Jesenice

Najboljši v armadi

Frošlave desetletnice delavskih protiletalskih enot železarne Jesenice, ki je bila v soboto zvečer, so se udeležili predstavniki ljubljanskega vojnega področja, med njimi generalmajor Dušan Svara-Dule s skupino oficirjev in drugi gostje.

Na proslavi je tovarš Roman Stana orisal desetletno razvojno pot protiletalskih enot železarne, ki je od vseh delavskih protiletalskih enot na področju Hrvatske in Slovenije dosegla letos najbolj-

šo oceno pri streljanju na zračne cilje.

Zlasti velik je bil uspeh pri streljanju na zračne cilje, saj so dobili oceno 4,90 od najvišje ocene 5. Jeseničani so bili na vajah vedno vzor drugim enotam in v desetih letih niso imeli primera nediscipline.

»Kot rezervni oficir sem bil vedno zelo ponosen na uspehe naše protiletalske enote, toda še bolj sem bil ponosen kot glavni direktor.

Naredili bomo moderno že-

lezarno in dobili moderno opremo za njeno obrambo«, je dejal ing. Matevž Hafner.

Komandant ljubljanskega vojnega področja ter Izvršni svet skupščine SRS sta tej enoti izrekla (vsak svojo) pisemno pohvalo in priznanje. Ing. Hafner je prebral imena 27 pripadnikov protiletalske enote, ki jih je pojavilo vodstvo železarne. Sedem delavcev je dobilo višje vojaške čine.

Kot priznanje k doseženemu uspehu je upravni odbor železarne prispeval 500 tisoč \$ din za praznovanje desetletnice delavske protiletalske enote in 25-letnice ustanovitve JLA. Šopek rdečih rož, ki so ga vsakemu udeležencu proslave pripeljali na prsi, je popestril vzdutev, v katerem je potekala zares lepo pripravljena proslava, katere se bomo še dolgo spominjali. Jože Vidic

Znižanje dohodkov in izdatkov

SKOFJA LOKA, torek 20. decembra. Jutri ob 16. uri bo imela sejo skupščina občine Skofja Loka. Na dnevnom redu je 18 točk. Prav gotovo bosta najzanimivejši točki, kdo bodo sklepali o znižanju proračunskega dohodka in izdatkov za leto 1966 ter razpravljali o okvirnem programu dela skupščine in njenih svetov v letu 1967. - pc

PRIZNANJE — Predsednik skupščine občine Škofja Loka Izoča priznanje Branku dr. Berčetu za njegovo delo na kulturnem področju. Foto: F. Perdan

Konferenca Zveze mladine v Kranju

Mladina je zainteresirana

Pomembno pa je tudi vodstvo

V nedeljo, 18. decembra, je bila v Kranju 12. letna konferenca občinskega komiteja Zveze mladine. Geslo letosnjene mlađinske konference v Kranju je bila mlađina v samoupravnih odnosih. Udeležili so se je mlađinci in predstavniki družbenopolitičnih organizacija v občini.

Mlađi so na konferenci razpravljali o vrsti vprašanj. Poudarili so, da bi občinski komite moral med letom posvetiti več pozornosti aktivom ZM na terenu in se bolj vezati za delo specializiranih mlađinskih organizacija. Ugotovili so, da med letom precej aktivov zveze mlađine v občini sploh ni imelo letnih konferenc. Kljub temu, da je bil občinski komite števileno precej močan pa so člani komiteja nekatere aktive obiskovali zelo poredko ali pa sploh ne.

Na konferenci so ugotovili, da je v samoupravnih organizacijah premalo mlađih ljudi

vendar pa ponekod še ti ne upravičujejo zaupanja. Ne gre za to, da bo v samoupravnih organjih čimveč mlađih, ampak naj bodo v njih sposobni ljudje. Zato si mora organizacija zveze mlađine prav tu največ prizadevati. Mlađe je treba vzgajati in usposobiti za delo ne pa se boriti samo

za čimveče število predstavnikov.

Na konferenci so razpravljali še o mnogih drugih vprašanjih, ki zadevajo mlađe ljudi. Novo vodstvo občinskega komiteja čaka veliko dela v prihodnjem letu in reševanje mnogih vprašanj bo moralno biti boljše kot do sedaj.

A. Zalar

Občni zbor RK Zlato polje

V domu invalidov in borcev NOB v Kranju je bil v soboto, 17. decembra, zvečer redni letni občni zbor krajevne organizacije RK Zlato polje.

Organizacija je izredno delavna. Tako je samo letos pridobila 131 novih članov in jih sedaj šteje že 1044. Lepe uspehe so dosegli prav na vseh področjih RK, včisto s podmladkom RK na osnovni šoli France Prešeren. V razpravi pa so poudarili, da bi lahko dosegli še večje uspehe, če bi se v delo organizacije aktivnejše vključili tudi zdravstveno просветni delavci. Na Zlatem polju namreč delujejo vse zdravstvene institucije kranjske ob-

čine, vendar njihovega dela na terenu ni čutiti. To dokazuje tudi udeležba na občnem zboru, saj ni bilo na zbor niti enega zdravstvenega delavca.

R. C.

Novoletne prireditve

Za novo leto pripravljajo na Jesenicah več prireditve. V gledališču Tone Cufar pripravljajo za otroke igrico Peter Klepec, v kino dvoranah pa bodo vrteli več filmov za mlađino. Pod Mežakljo bodo nastopali drsalci. Otroke namreč obdariti, DPM pa pripravlja čajanke. Tudi mestno bo primerno okrašeno.

Zavrnjen predlog o industrijskem rezervatu Breg pri Žirovnici

Turizem proti industriji

Republiški sekretariat za urbanizem je predložil radovljiski občinski skupščini na vpogled osnutek odredbe o zavarovanju industrijskih zemljišč, ki leže delno v radovljiski in delno v jeseniški občini. Gre za kompleks s površino približno 230 ha med vasjo Brég pri Žirovnici in železniško progo Jesenice—Ljubljana in se širi proti Lescam ter Savu. Po predlogu republiškega sekretariata za urbanizem bi to zemljišče rezervirali za lociranje morebitne nove velike industrije ali pa za zgraditev več manjših, morda komplementarnih industrij.

Utemeljitev temelji na trditvi, da je ta kompleks eden izmed tistih redkih kompleksov v Sloveniji, ki izpoljujejo najugodnejše pogoje za lokacijo omenjenih industrij. To zemljišče je namreč oddaljeno le en kilometr od elektrarne Moste, da je možna izvedba priključka industrijskega tira s postaj Žirovnica in Lesce, cestna povezava med Ljubljano in Kranjsko goro je zraven, možna pa je tudi preskrba s pitno vodo iz lokalnega vodovoda in odvajanje odpadnih voda v Savo. Razen tega se je tod možno tudi preskrbovali s tehnološko vo-

do iz Save ali pa iz zajetja na Završnici. Zemljišče je praktično ravno, na njem pa so njevine, travniki in pašniki.

O tem sta najprej razpravljala svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve in svet za gospodarstvo radovljiske občinske skupščine, v začetku decembra pa še skupščina. Vsí so predlog zavrnili, češ da bi z industrializacijo tega področja škodevali turizmu v radovljiski občini, uničili bi predel, ki je za nadaljnji razvoj turizma v Radovljici in na Blebu zelo pomemben, prak-

Manj dajatev za obrtnike?

(ki imajo vajence)

Pri stopetih obrtnikih čiste obrti v jeseniški občini je v uku samo 26 vajencev. Zato so na tem področju velike možnosti za poklicno usmer-

janje mladine po končani osemletki. Obrtniki se branijo vajencev, ker imajo zanje prevelike dajatve, so pa zaradi šolanja tudi dalj časa

Nova pekarna na Trati

Otvoritve so se udeležili vsi odborniki skupščine Škofja Loka — V občini zagotovljena preskrba s kruhom za nadaljnjih 30 let

Po slavnostni seji skupščine ob občinskem prazniku so se vsi prisotni odpeljali na Trat, kjer je kolektiv Pekarne in slaščičarne iz Škofje Loke praznoval pomemben delovni uspeh — otvoritev nove pekarne in slaščičarne.

Po simbolični otvoritvi predsednika Milana Osvnivščarja so si gostje ogledali nove prostore. Objekt je stal 254 milijonov starih dinarjev. Kolektiv je dobil 196 milijonov posojila in vložil 57 milijonov lastnega denarja.

Nova pekarna bo spekla 5000 kg kruha dnevno, kapacitete pa ji omogočajo tudi peko 7000 kg kruha dnevno, tako da računajo, da je pre-

skrba s kruhom v občini za naslednjih 30 let zagotovljena. V pekarni bodo pekli za vso občino in bodo ukinili pekarne v Poljanski in Selški dolini.

Računajo, da bodo sedaj lahko pričeli peči tudi »suho« pecivo, tako da bodo kot prodajalci lahko nastopali tudi izven meja občine.

P. C.

tično še nepozidan, industrija pa bi pokvarila ne samo zunanjji izgled, ampak tudi zasmradila okolico s sajami, dimom, ropotom, onesnažila vodo itd. Ko so odborniki na seji o tem razpravljali, so bili vsi mnenja, da to ne smejo dopustiti, kajti turizmu bi s tem napravili medvedje uslugo, turizem v radovaljški občini pa je — tako so poudarjali — šele na pohodu. Sklenili so tudi, da je treba vplivati na jeseniško občino, da ne bo dopustila industrializacije tega področja, katerega večji del leži prav v njihovi občini.

Proti predlogu republiškega sekretariata za urbanizem je nastopila tudi radovaljska kmetijska zadruga Jelovica,

ki ima na tem kompleksu približno 150 ha zemljišč. Ko je zadruga v bližnji preteklosti na tem zemljišču hotela graditi manjši objekt za kokošo farmo in je za to že imela zagotovljene kredite, je

prav republiški sekretariat za urbanizem utemeljeval neprimernost gradnje s trditvijo, da bi ta objekt kvaril lep naravni ambient. Zadruga je takrat soglašala s takšnim načinom ohranitve pokrajine v okolini centra turizma na Gorenjskem, nerazumljivo pa se ji zdi, da sekretariat za urbanizem zdaj nastopa s prav nasprotnimi stališči. Citiramo nekaj stavkov iz dopisa, ki ga je pošlala

zadruga občinski skupščini: »Težka industrija, kakršno namerava zgraditi na celotnem območju jeseniška železarna, bi kvarno vplivala ne samo na žirovniško območje, pač pa tudi na Bled in Radovaljico (navajamo argumente urbanistične inspekcije kot pripombe h gradnji kokošje farme). S tem bo kvarjen izgled narave. Veliki objekti niso v skladu z okoljem, dim in odpadne vode bodo okužile naravo, ropot je v nasprotju z zahtevo turizma, ki zahteva bivanje v miru, surovinskih osnov kakor tudi električne in pitne vode za industrijo ni na razpolago.«

Zadruga navaja tudi, da na teh zemljiščih prideluje krmno za živilorejska obrata Poljče v Bled; če bi jih izgubili, bi bila ogrožena surovinska baza. V prihodnje je južni del tega zemljišča (ki mu že zdaj pravijo »Golf«) predviden tudi za igranje golfa za inozemske turiste. Zadruga bo to zemljišče sicer še naprej obdelovala, vendar seveda po posebnih merilih.

Stališča zadruge so bila na seji občinske skupščine v celoti osvojena, republiškemu sekretariatu za urbanizem pa je občinska skupščina Radovaljice poslala utemeljen ugovor proti temu industrijskemu rezervatu.

A. Triler

Rolbin »mali strojni program«

Metalka iz Ljubljane je organizirala v Kranjski gori demonstracijo malih strojev za čiščenje snega podjetja Rolba iz Züricha

V ponedeljek in torek je bil v Kranjski gori ob hotelu Erika pravi semenj. Podjetje Metalka iz Ljubljane je povabilo predstavnike komunalnih, cestnih, turističnih podjetij, občinskih skupščin, turističnih zvez in železnic na demonstracijo malih strojev za čiščenje snega, ki jih izdeluje Rolba iz Züricha.

V ponedeljek so si demonstracijo ogledali predstavniki podjetij iz Slovenije, v torek pa iz ostalih republik. Namens demonstracije je bil predvsem prikazati stroje, s katerimi je mogoče čistiti manjše prostore, kot npr. parkirne prostore, mostove, okolico hotelov in podobno.

Morda je še največjo pozornost vzbujal SNOW-BOY 2005 z močjo 160 ton snega na uro. V dveh izvedbah, s kabino in brez, in s številnimi priključki se je na zaledenlem snegu pokazal kot vsestransko uporabljivo.

V naših turističnih srednjih je prav pred letosnjem

zimo mnogo skrbni zaradi čiščenja posameznih parkiriš. SNOW-BABY R-60 je za to najprimernejši. Z zmogljivostjo 60 ton na uro za takšne potrebe zadošča, stane pa okoli 1.800.000 starih dinarjev.

Zanimanje med obiskovalci sta zbujala tudi dva stroja izven kategorizacije »zimskih«. CYCLONE je stroj za pobiranje smeti. Zgrajen je na principu sesalca za prah in je praktičen v prvi vrsti za čiščenje travnatih površin v mestu. Morda je še praktičnejši ZINDEL-CITY, stroj za markiranje cest, športnih igrišč itd. Cena 3 milijone dinarjev je prav gotovo hitro povrnjena, če bi ga uporabljali v večjem območju.

Ime Rolba je postalo pri nas že sinonim za stroje za čiščenje snega. Po zagotovitvi predstavnika Metalka so to najkvalitetnejši stroji na svetovnem tržišču (vgrajeni VW motorji) in se je podjetje zradi tega odločilo za njihov plasma v Jugoslavijo. Nekateri predstavniki podjetij so kljub temu izrazili željo, da bi videli tudi ostale stroje in zato bo Metalka verjetno že v januarju organizirala ogled teh v Sveci.

Cepav je bila demonstracija namenjena v prvi vrsti strojem za čiščenje snega, pa lahko zapišemo, da smo na njej pogrešali stroje za teptanje snega.

P. C.

Turistični promet v jeseniški občini Število gostov raste, toda manj je prenočitev

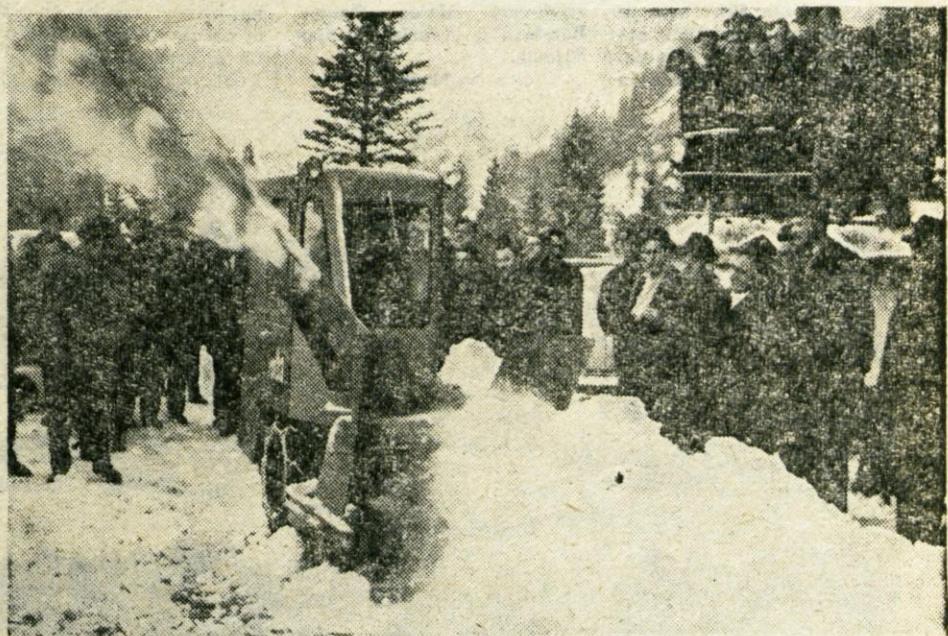
V devetih mesecih letosnjega leta se je število gostov v gostinske organizacije, planinskih domovih, počitniških domovih, zdraviliščih in zasebnih turističnih sobah povečalo za 4300. Tujski turistični promet se je po številu gostov povečal za 34 odstotkov (letos 25.017 gostov, lani 18.644), domači turistični promet se je zmanjšal, saj je bilo lani 40.426, letos pa le 38.349 gostov.

Klub povečanju tujih go-

stov pa se je zmanjšalo število prenočitev in to od 268.200 lani na 219.800 letos.

Turistični promet je naraščal v gostinskih organizacijah (hoteli, moteli, gostišča) za 19 odstotkov in v planinskih domovih za 14 odstotkov, upadel pa je v počitniških domovih za 19 odstotkov, v zdraviliščih za 18 odstotkov in v zasebnih sobah za 0,4 odstotka, vse v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta.

Vidic

SNOW-BOY 2005 je na težkem terenu dokazal svojo vsestransko uporabnost. Med drugim je v kratkem času odmetal tudi velik zaledenel kup snega ob hotelu. Foto: F. Perdan

Zanimiva razstava v mestni hiši

Stari Kranj

Od 18. decembra do 15. januarja ši v galeriji Mestne hiše v Kranju lahko ogledate zgodovinsko razstavo Stari Kranj. Za razstavo, ki ima namen prikazati zgodovino Kranja od najstarejših obdobij pa do začetkov 20. stoletja, so bile zbrane številne fotografije, arhivalije in predmeti pri kranjskih zasebnikih, v Arhivu Slovenije, Slovenskem šolskem muzeju, Nadškofovskem arhivu in Narodnem muzeju v Ljubljani. Izdelani so bili tudi zemljevidi in grafikoni.

Arheološke najdbe in raznina pisanja poročila nam dokazujojo, da je bil Kranj naselej že v starejši železni dobi (halštatu). Kelti in za njimi Rimljani so kraj, ki je stal na mestu današnjega Kranja, imenovali Carnium. Verjetno je to naselje postalo pomembnejše šele ob koncu rimskega obdobja. V času preseljevanja narodov je kranjska terasa nad sotočjem Save in Kokre odigrala pomembno vlogo. Na Lajhu je bilo izkopanih več sto langobardskih in vzhodnogotskih grobov.

Po naselitvi Slovencev ob koncu 6. stoletja je nastala na območju današnjega Kranja verjetno večja naselbina, ki jo dokumentira veliko grobišče okrog farne cerkve.

Kranj, tedaj imenovan Chreina, je bil v 11. stoletju sedež mejnega grofa. V začetku 13. stoletja je nastala tudi meščanska naselbina, ki so ji grofje Andeški podelili mestne pravice. Domnevamo, da je bilo mesto obzidano še pred 16. stoletjem. Z razvojem trgovine in obrti je prevzel meščanski sloj v mestu vodilno vlogo. Kot ostala mesta je tudi Kranj težil za tem, da bi v gospodarskem pogledu utrdil svoj monopol v trgovini in obrti na čim širšem območju. V tranzitnih trgovini Kranj v večji meri ni sodeloval in je skozi stoletja obdržal močan agrarni značaj. Z večjim razvojem ruderstva in fužinarstva na Gorenjskem in Koroškem se je močno poživilo tudi gospodarsko življenje Kranja. Boj proti kmečki trgovini in

obrti pa se je nadaljeval tudi v pozrem srednjem veku.

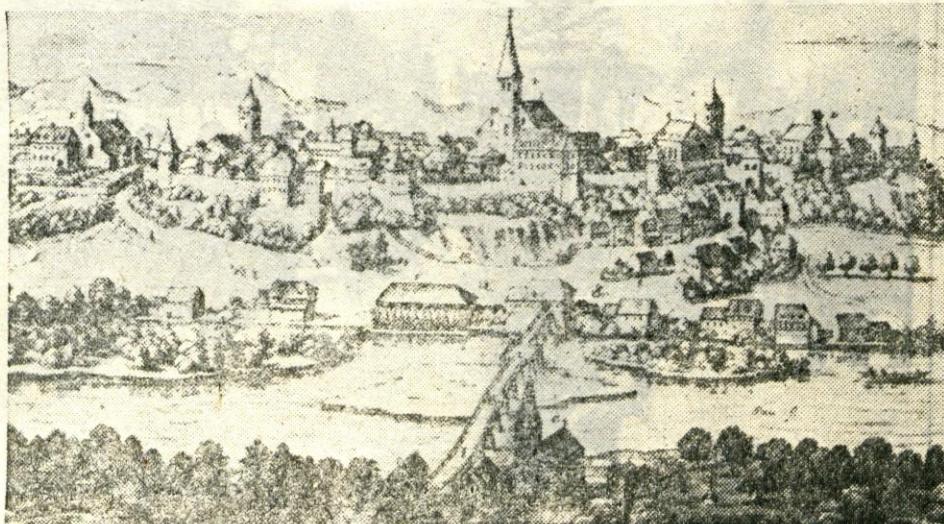
Francovi, ki so med leti 1809 in 1813 imeli zasedeno naše ozemlje, so s svojimi upravnimi, sodnimi, gospodarskimi in šolskimi reformami posegli tudi v zgodovino Kranja in njegove okolice.

V 19. stoletju, ko so se v Srednji Evropi že okorili s pridobitvami industrijske revolucije, pa je stopal pri nas v ospredje vedno bolj poljedelski značaj dežele. V Kranju je obrt nazadovala, pomembnejši pa so postali tedenski in letni sejmi za žito in živino. Z zgraditvijo gorenjske železnice so tudi Kranj in njegovo okolico začeli preplavljati industrijski izdelki. Stevilo obrtnikov v mestu se je zmanjšalo, pa tudi na podeželju je začela obrt izumirati. Nastale so manjše manufakture, večji uspeh pa je dosegla kranjska buržoazija le v usnjarstvu in mlinarstvu.

V 2. polovici 19. stoletja se je v Kranju razgibalo tudi društveno življenje. Ustanovljena je bila Narodna čitalnica, Gorenjski Sokol in druga društva. Za to razdobje so značilna tudi strankarska trenja. V 90. letih 19. stoletja je bila obnovljena tudi kranjska gimnazija. Kapitalistični razvoj v pravem menu pa je zajel Kranj šele ob koncu prve svetovne vojne.

Arheološki del razstave je pripravil kustos za arheologijo Andrej Valič, zgodovinski del razstave pa kustos za zgodovino Majda Zontar. Razstavo je aranžiral Marjan Sajovic.

Majda Zontar

Kranj, Merianov bakrorez iz leta 1649

Trgovsko podjetje »Murka« Lesce
vas pozdravlja in pričakuje na
novoletnem sejmu

v Kranju.

V naših paviljonih nudimo bogato izbiro čokolade **GORENJKA**, bonbonov in keksov **ŠUMI**

raznega pohištva in **JUMBO** posteljnih vložkov.

Zlasti pa opozarjam na izredno priliko nakupa:

preprog in tekačev z 10% novoletnim popustom, konfekcije **OBLAČILA** z 10% novoletnim popustom, frutrik z 10% novoletnim popustom, pletenin **ALMIRA** z 20–40% novoletnim popustom.

Ostalo tekstilno blago prodajamo po znižanih cenah!

Oobiščite paviljone trgovskega podjetja MURKA Lesce!

Prva premiera dramske sekcije DPD Svoboda Tržič

John Golton: Deževje

Dramski sekciji DPD Svoboda Tržič se je v sezoni 1966/67 prvič predstavila domačemu občinstvu v petek zvečer z dramskim »Deževjem«. Avtor drame John Golton je v svojem dramatiziranem tekstu po prizni predlogi soočil dvoje povsem različnih duhovnih svetov, ki si v svojem konceptu nasprotjujeta tako v biološkem kot v moralaškem smislu. Prvega predstavlja osebnost mlade Američanke Sedie Thompson, drugi pa se kaže v podobi čemernega pastorja Davida. Sopad med svetovoma odraža osebna drama pastorja in Sedie, ki je niansirana v kronološkem zaporedju okvirnega dogajanja.

Režiser »Deževja« Dolfe Anderle skuša s svojim vzornim delom vzbudit zanimalje mladih do igralskega udejstvovanja, kar pa se mu večkrat ne posreči. Uspelo pa mu je osnovati stalno igralsko ekipo, ki jo sestavljajo predvsem starejši in izkušeni amaterji. Tako tudi ob uprizoritvi »Deževja« zasedimo stare znance s tržiških odrskih desk, ki jih je domač občinstvo spet lepo sprejelo in nagradilo s prisnim aplavzom.

V glavnih vlogih je nastopila starza znanka Marina Bobič, ki je z likom Sedie dodala k svojim uspešnim kreacijam še eno. Njena igra izstopa od ostalih, kar dokazuje njen talent, vendar se zdi, da od časa do časa postaja sama sebi svoj režiser, kar pa ni jena krivda, vendar to vzbudi občutek prioritet do ostalih soigralcev. Lik Sedie je izoblikovala z veliko mero

prepričljivosti, kar se kaže predvsem v figurativni gestikulaciji, ki dokaj verno podaja podobo njenega zlitja z dialogi. Njen lik, izpostavljen neštetim duševnim krizam, je obogatila s svojo sposobnostjo od popolne kameleonske prilagodljivosti do situacijske nianse.

Pastorja Davida je igral simpatični Saša Perko, ki pa

se v vlogi »božjega služabnika« ni mogel zadostno znati. Cutiti je njegovo prizadevanje do avtentičnosti svojega lika, kaže pa, da mu vloga ni ustrezala, kar pa je velika škoda za vse, najbolj pa za zanj — izkušenega in nadarjenega amaterja, ki je ustvaril že toliko uspešnih kreacij.

Ostali niso prešli meje po-prečnosti, le Dolfe Anderle, ki je poleg režije prevzel vlogo trgovca, je prisrčno zavabil občinstvo s svojo originalno igro v liku trgovca Horne. Tudi stranska vloga Toneta Mokorela (poročnik Bates) je gledalcem obudila dobršno mero spontanega smeha.

Jože Perko

Uspel roditeljski sestanek

Prosvetni delavci tržiških učno-vzgojnih zavodov si v letošnjem šolskem letu zelo prizadevali, da bi iz kopice problemov, ki se porajajo v vzgojnem delu v šoli in domu, izlučili tiste, o katerih se je nujno treba pomeniti s starši. Zato nameravajo imeti — razen roditeljskih razrednih sestankov in govorilnih ur — tudi skupne roditeljske sestanke.

Prvi tak sestanek so že imeli v nedeljo, 11. decembra, v Krizah. Ze sama udeležba, 250 staršev, potrjuje, da so taka sodelovanja med učitelji in starši koristna in potrebna.

Najprej so prosvetni delavci šole seznanili starše z rezultati ankete med učencami, iz katere je razvidno, da prihaja v dopoldansko izmeno več kot polovico učencev brez zajtrka, ker so matere zaposlene. Od 357 učencev je le še 30 kmečkih otrok. K popoldanskemu pouku jih zelo veliko prihaja brez kosila, ker se matere vrnejo z dela še po 14. uri. Zato so se starši odločili, da učenci letos za dedka Mraza ne bodo dobili običajnih zavitkov, pač pa bo za ta denar šola kupila kotel za kuhanje enolončnice oz. kosila za tiste učence, ki nimajo redne pre-

hrane doma. Povečali bodo tudi prispevek za malico, ki bo tako v bodoče lahko obilnejša.

S 26. decembrom bodo začeli tudi s šolo za starše. Predavanja bodo imeli po razrednih skupinah.

V razpravi so učitelji seznanili starše še z učnimi uspehi njihovih otrok. Ti so pri nekaterih učencih, zaradi premajhnega nadzora, slabí. Zanje je šola že organizirala dnevno varstvo od 15. do 17. ure pod nazorstvom predmetnih učiteljev, ki pomagajo dijakom pri učenju.

Skupne roditeljske sestanke nameravajo kmalu sklicati še na ostale osnovne šole v tržiških občini. Ogrin

O baročnem kiparstvu

Klub kulturnih delavcev priredi v petek, 23. decembra ob 19.30 uri v malo renesančni dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju, Titov trg 4/I. predavanje dr. Sergeja Vrišerja, ravnatelja Pokrajinskog muzeja v Mariboru. Baročno kiparstvo na Slovenskem. Predavanje bo ilustrirano z barvnimi diaforetiki.

Te dni po svetu

Včeraj se je v New Yorku končalo 21. zasedanje generalne skupščine OZN. Kot kaže bo sporazum o miroljubnem izkoriščanju vesolja eden izmed najpomembnejših sklepov letošnjega zasedanja. Skupščina je zasedala polne tri meseca.

Predsednik de Gaulle je predlagal naj bi se svetovna organizacija preselila iz New Yorka v Pariz. Kaže, da se je o tem načelno strinjal tudi sovjetski premier Kosigin. Vendar pa do preselitev zankrat najbrž še ne bo prišlo, posebno, ker bodo ZDA krile trejtino stroškov svetovne organizacije.

Po informacijah londonškega lista Observer je LR Kitajska v začetku letosnjega leta prodala ZDA za okrog milijon dolarjev jekla. Jeklo je bilo namenjeno ameriškim vojaškim oporiščem v Južnem Vietnamu. Menda je do sedaj edino Peking izpolnil zahteve glede posebnosti, količin in datumov dobave, ki so jih postavil ameriški kupci.

Indonezijski zunanjji minister Adam Malik je v ponedeljek zahteval od predsednika kongresa Nasutiona, da začne preiskavo o tem, kako je bil Sukarno povezan z lanskoletnim ponesrečenim državnim udarom.

V teh dneh, ko poteka šest let od kar je bila ustanovljena vietnamska narodno osvobodilna fronta, so povod po svetu protestna zborovanja. V akcijo vsestranske pomoći vietnamskemu ljudstvu se je v teh dneh vključila tudi Jugoslavija.

Šoferji o prometu

V nedeljo, 18. decembra, je bil v Kranju šestnajsta redna letna skupščina Združenja šoferjev in avtomehaničkov Jugoslavije podružnice Kranj. Udeležilo se je 90 članov in predstavnikov republikega odbora združenja, občinskega odbora SZDL, ljudske milice, Avtomoto društva in drugi. Škoda je le, da se precej povabljenih, ki bi se prav tako morali zanimati za cestni promet, skupščine ni udeležilo.

Na skupščini so razpravljali o delu in preobremenjenosti šoferjev, gostoti in nevarnostih v prometu, o preobremenjenosti nekaterih cest in vedno hujšem naraščanju prometa, o prometni vzgoji in upoštevanju prometnih predpisov, položaju naših cest pozimi in drugem. Po sprejetih sklepih pa so si ogledali še več filmov o prometu in vzgoji.

Ljudje in dogodki

Ameriški bombniki svoje zračne napade v zadnjem času načrtno usmerjajo tudi na hanoiske mestne četrti, kjer ni nobenih vojaških ciljev. Rušilne bombe vedno bolj pogosto padajo na glave prebivalcev mesta Hanoja, na njihove hiše, šole, bolnišnice, urade in trgovine.

ne more vplivati na nasprotnike, da bi sklenili premirje. Zdaj poskušajo Američani s tepihi bomb dokazati Vietnancem svojo moč, ki je ne morejo izraziti v neposrednem stiku s sovražnikom na bojnem polju. Z zadnjimi napadi iz zraka naj bi svojim na-

ščevanje in povračilo. Po tej poti seveda ne moremo priti do miru v Vietnamu, dokler eden izmed nasprotnikov ne bo na kolenih. Ko pa bo eden na kolenih, se bodo pridružili zavezni, ki ne morejo dopustiti, da bi izkrvavel. Takšna je sedaj vietnamska vojna.

Ameriški vojni poročevalci iz Vietnamu vedno bolj pogosto opisujejo vojne grozote. Tudi v severnem delu zbirajo dokaze o rušenju mest in trpljenju ljudi. Iz vsega tega pa ne znajo napraviti pametnega sklepa. V teh dneh se nemara ponuja še zadnja priložnost, ki so jih nekaj v preteklosti že lahkomiseln zavrgli. Navada je že iz prejšnjih let, da ob božičnih praznikih ustavljo ogenj. Če bi se tega pravila držali in ga podaljšali bi lahko prislo v Vietnamu do daljšega

premirja. Premirje bi ustvarilo pogoje za pogajanja.

Vojna v Vietnamu ni več lokalna vojna, kot so nekateri generali dokazovali. Statistika to dokazuje. Samo v enajstih mesecih letos je padlo 4.639 ameriških vojakov, 37.024 jih je bilo ranjenih, 148 pa pogrešanih. Izgube Južnokorejcev in Avstralcev pa znašajo 569 mrtvih, 1.382 ranjenih in 15 pogrešanih. Največ krvnega davka pa so plačali južnovenamski vojaki. Padlo jih je 11.237 pogrešanih pa je 2.896 vojakov. Ameriške cenitve trdijo, da je na drugi strani padlo 53.444 vojakov Vietconga, 8.816 pa so jih ujeli. Skupne ameriške izgube v Vietnamu od 1. januarja 1961 pa znašajo 6.236 mrtvih in 370 pogrešanih. To je bilanca nesmiselne vojne.

Rušenje mest

ne. S temi dejanji pa je vietnamska vojna postala še bolj surova, sovraščvo se več, boj se nadaljuje na življenje in smrt. Svetovna javnost je zaradi krvavih ameriških dejavij ogrožena, protesti in obsodbe ameriške strategije v Vietnamu so splošni, vendar vse to

sprotnikom dali lekcije svoje premoči. Učinki takšnega nazornega pouka pa so popolnoma drugačni kot jih pričakujejo v Saigonu in Washingtonu. Vsak napad, posebno pa napadi, ki jih gojijo ameriški letalci, povzročajo rane, nadomestilo za rane in smrt pa je ma-

Občni zbor HD Jesenice

Bogastvo cvetja in dobre volje

Zaradi nesporazuma so spomladni nasproti železniške postaje na Jesenicah zasadili 5000 rastlin, od katerih jih morajo te dni na hitrico izkopati okrog 3000 — Na tem prostoru je SGP Sava odprlo novo gradbišče. Veliko truda in dobre volje je bilo zamen — Ali bo kdo odgovarjal za nastalo škodo?

Dvorana delavskega doma pri Jelenu je bila v petek vsa v rožah in zelenju. Tuječ bi lahko pomisli, da bo tu gotovo kak velik in svečan banket. Pa ni bilo tako. Hortikultурno društvo Jesenice, najstvilnejše tovrstno društvo v Sloveniji, je imelo svoj tretji občni zbor. Predsednik društva ing. Janez Pšenica je v letnem poročilu podal nekaj zelo zanimivih podatkov.

Občinska skupščina je letos namentila za ureditev in vzdrževanje zelenje 5 milijonov starih dinarjev. Od banke do novega podvoza so posadili okrog 5000 rastlin, nekaj pa na grobovih padlih borcev na Koroški Beli in na Jesenicah. Zar je bilo veliko truda in naporov ter dobre volje zamen. Nasproti železniške postaje, kjer so spomladni sadili rastline, je te dni SGP Sava odprlo novo gradbišče, ne da bi poprep obvestili društvo. Zato morajo v teh mrzljih decembrskih dneh, ko je zemlja zmrznjena, na hitrico izkopavati in shranjevali rastline. Teh pa ni malo. Gre za okrog 3000 rastlin, ki so bile še spomladni zasajene.

Glavna manifestacija dela društva pa je bila razstava v prostorih osemletke. Pri organiziranju razstave je aktivno sodelovalo okrog 100 članov društva, ogledalo pa si jo je okrog 25.000 ljudi, med njimi tudi iz sosednjih držav. Nbralni so za 200 tisoč starih din prostovoljnih prispevkov

in prodali za več milijonov dinarjev lončnic in semen. Glavna naloga novega odbora je, da pridobi v članstvo čimveč mladine. Zeleli

bí imeti tudi svoje prostore.

Naslednje leto bodo v okviru društva ustanovili gobarsko in akvaristično sekcijo.

Jože Vidic

»Avtoznamomanija«

Ne vračaj se, sinko, na kriva pota

V osnovno šolo Žirovnica je neprizakovano prišel zdravnik in ugotovil: otroci so zboleli za bolezni, ki se imenuje »avtoznamomanija«. Bolezni se je kot epidemija bliskovito širila in preden so ji stopili na prste, je že bilo okuženih devet šoloobveznih otrok. Toda zdravnik ni bil v belem plašču, temveč v moderni uniformi. Bil je to miličnik, ki je zasledoval nepridržave, ki so snemali avtomobilom avtomobilske značke.

Po zgledu zbiralcev različnih značk, ki svojo zbirko nosijo za klobuki, so tudi žirovniški otroci začeli s to akcijo. Ko se je kolešek začel odvijati in je upravitelj šole poklical v svojo pisarno devet učencev (vsakega posebej), so le-ti prinesli s seboj značke, ki so jih sneli s 33 avtomobilov. Tu so bile značke »Fiat«, »Škoda«, »Taunusa«, »Mercedes« itn. Pri tem niso imeli obzira do lastnikov avtomobilov, saj so poskušali ukrasti značko celo na avtomobilu svojega učitelja.

Ko so lastniki avtomobilov zvedeli, da je skupina mladoletnih storilcev odkrita, so se oddahnili, saj njihovi avto-

mobili niso bili varni niti doma, a kaj šele na cesti. V šoli so ukrepali po šolskih predpisih.

Kaj pa doma starši?

Od devetih, štirje dečki niso upali domov! Drugi dan so njihove mamice prijokane v solo in iskale sinove. Toda otroci niso hoteli domov. Hodili so spat v kozolec blizu šole, pouk pa so neredno obiskovali. To je trajalo tri dni in noči. In kako so se hrани? Skupno so imeli 10.000 \$ din in s tem denarjem so hrano kupovali po trgovinah. To mučno situacijo za otroke, starše in šolski kolektiv je prekinil dober vzgojitelj.

Kakor so nekoč Rusi posredovali v sporu med Indijo in Pakistanom, tako je tudi v sporu med starši in otroci nastopil kot posrednik učitelj telovadbe. Njemu je uspelo obe strani pomiriti. Starši so obljubili, da otroci ne bodo fizično kaznovani, otroci pa so obljubili, da ne bodo več kaj takega storili. Zato sem tudi temu sestavku dal naslov, ki je želja prizadetih očetov in mater: »Ne vračaj se, sinko, na kriva pota!«

Jože Vidic

Ne uničujte naših zelenic

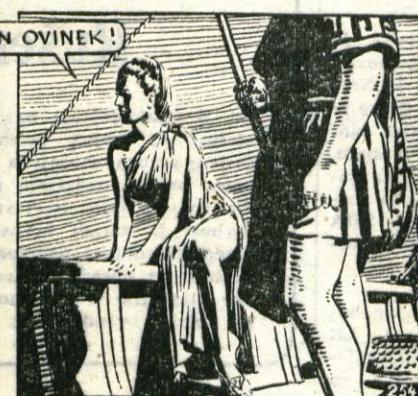
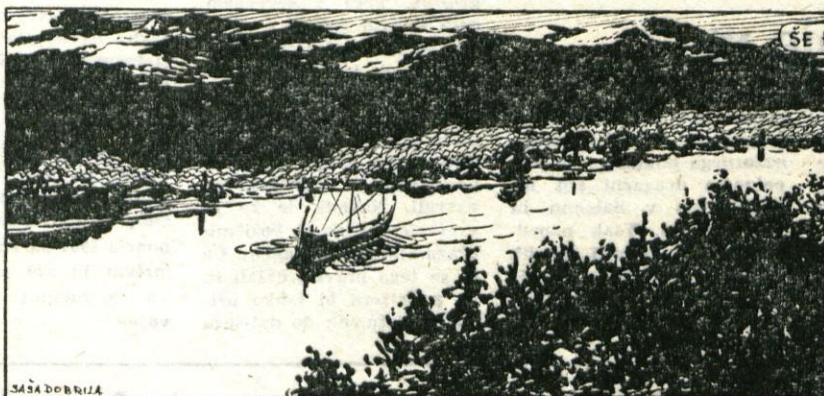
Stanovalci bloka h. št. 41 v Zupančičevi ulici v Kraju obveščamo javnost, da naše zelenice niso parkirni prostor. To se namreč dočaja pri pogrebih na križišču na pokopališču, ko večina brezobzirnih avtomobilistov navali na zelenice in njihove nasade ter jih uničuje, namesto da bi parkirali ob cesti v vrstnem redu ali pa pustili svoja vozila na parkirnem prostoru pri mostu, ki je dosti velik in največkrat prazen. Če lahko večina pogrebcev prepeče več sto metrov, bi lahko tudi avtomobilisti šli peš 100 do 200 metrov.

Pred letom dni smo naredili vlogo na stanovanjsko skupnost s prošnjo, da nam pomaga rešiti ta problem. Predlagali smo, da se postavi tabla »parkiranje prepovedano«. Pojasnili so nam, da oni niso pristojni za to in naj se obrnemo na Komunalni servis. Toda tudi tam nismo niti opravili. Ker še do danes ni rešeno, kdo je pristojen, da dovoli postavitev table »parkiranje prepovedano«, prosimo avtomobiliste za razumevanje. Ni nam vseeno, da se nam pred nosom uničuje isto, kar nas stane precej denarja in truda. Razen tega prosimo Komunalni servis, da opozori njihove šoferje, da pri odvzemuh smeti dva-krat tedensko v sredo in soboto ne vožijo z avtomobilom prek naših zelenic. Med blokom št. 37 in 41 je namreč že cel kolovoz. Ali se je res tako težko držati reda, saj so okrog blokov lepo asfaltirane steze. Ko smo pred letom dni že enkrat naredili pritožbo, je nekaj časa zaledlo, zdaj pa je spet stara pesem.

Prizadeti stanovalci bloka h. št. 41 v Zupančičevi ulici

Saša
Dobrila

ARGONAUTI

PANORAMA ● PANORAMA

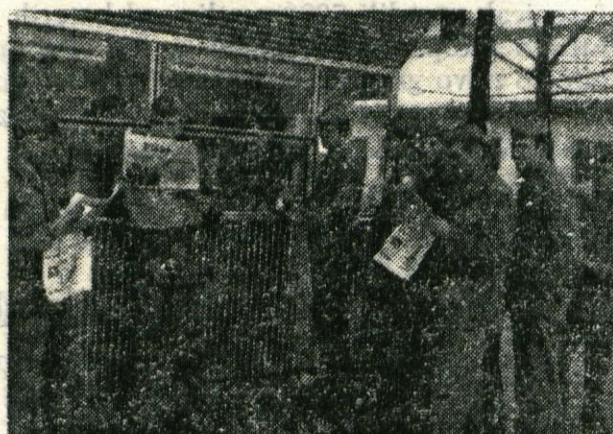
Pred praznikom JLA

Iz življenja naše garnizije

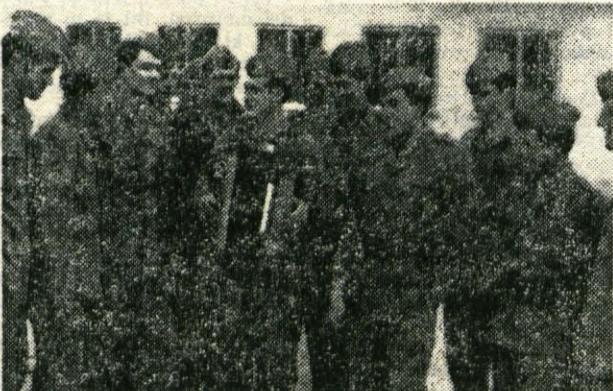
Cetrt stoletja obstoja Jugoslovanske ljudske armade je za našo mlaudo državo lep jubilej. Vedno pripravljena braniti domovino in, če je sila, povsod priskočiti na pomoc; to je naša armada.

V teh dneh so v vseh garnizijah po Jugoslaviji razne športne, zabavne in druge prireditve v počastitev 22. decembra — 25. obletnice ustanovitve naše ljudske armade.

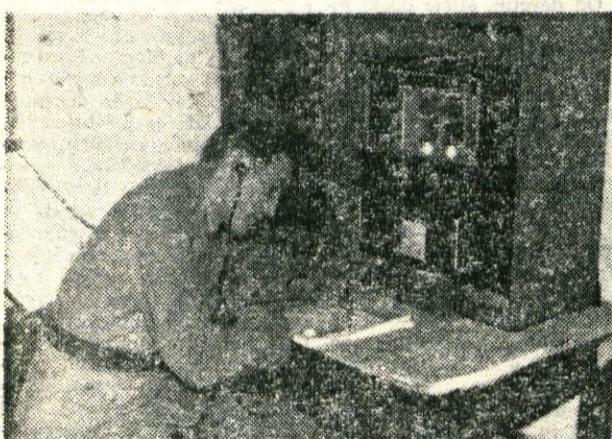
Pionirji, mladinci in drugi obiskujejo vojake in se z njimi pogovarjajo o njihovem življenju. Za mlade je najbolj zanimivo orožje in vojna tehnika. Vendar pa biti vojak, ne pomeni samo, kako je treba ravnati z orožjem. Njihovo življenje je tudi družače zelo pestro in zanimivo.

Kiosk. Nič koliko se nas ustavi pri njem, da kupimo časopis, revijo ali kaj drugega. Zadnje čase jih imajo tudi že v nekaterih garnizijah. Časopis, revijo, knjige, razglednice in še vrsto drugih stvari, kar do pred kratkim niso mogli dobiti v garniziji, sedaj lahko kupijo kar tam

Mladi imajo vedno svoje ideale in ljubljence. In zakaj jih ne bi imeli tudi vojaki? Saj so tudi mladi. Nekje je to športnik, drugje pevec; v garniziji Stane Žagar v Kranju pa je to Mile Dinić, harmonikar, solist radia Niš. Pravijo mu kar številka 1 našega garnizona. V prostem času jih v klubu ali pa doma — v garniziji — vedno razvedri

Ce delaš pri takšnem radiotelegrafskem oddajniku in sprejemniku, ti noben kraj na zemlji ni predaleč. V garniziji Stane Žagar imajo tudi radio-amaterski klub. Tu se marsikdo izpopolnjuje v poklicu. Desetar Lazić (na sliki) pa je bil letos prvi na tekmovanju radiotelegrafistov v ljubljanskem vojnem področju

Tekst: A. Žalar
Foto: M. Petrović

gorenjski kraj

Fantovs

Kot rojak z Ernika, star 72 let, napisal nekaj o fantovskih običajih Cerkel na Gorenjskem pred petdesetimi leti.

Na Zgornjem Brdu tradicijo praznujejo dan Janeza Krškega patrona; zatem praznikom pa se kurijo kresovi, so kres kurili na hodno od vasi. Lastnik, če je imel gozda, je dal vsaj ro, ki je moral dne v mraku že pre ob cesti. Če butare čenem času ob cesti so jo fantje poskušti, seveda ne ene dve ali tri ali še kor se je dalo. Na gospodarji tega pri butarah pozno

Del nabranih fantje pozgali na še pa so navadno krim, ki niso imeli kupčije so bile vedno dogovorjene. Neko je dogodilo, da

Miha Klinar: Mesta, ceste

III. del

TRI DOLGA

Stari se ne zmeni za posmehljivi jasnilo, zakaj niso prišli na napoved

A zakaj naj bi prišli, Federlova berške občine in se zato občina nima

»A zakaj ji potem zanikate pravico župan Strauss zapiči pogled v mlad.«
»Najprej bi rad vedel, s kom imaš.«
»S človekom, ki se zavzema za pravico.«
»Torej tudi sodrug? Po letih bi sodil.«
»O tem odločajo drugi, ne vi, govorite.«
»Potem bi jih bilo dobro opozoriti nimali za vas.«

»Potem jih opozorite!« se časnik invalid, marveč zahteva, da mu župan

»Na kakšno vprašanje?«

»Najbrž niste pozabili, da ste rekli naše občine, občina se ne bo ukvarjal.«

»Da, seveda sem rekel in pri tem...«

»A zakaj ji potem kratite pravico.«

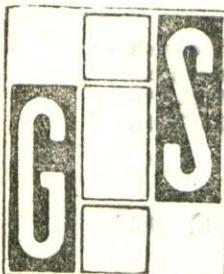
»Tega vam nisem dolžan odgovoriti lahko moj sin, ne bom izgubljal besed.«

»Potem lahko vaše besede sporočim.«

»Javnosti? Kakšni javnosti, vi, mla...«

»Sodrug je časnikar našega glasila občinski svetnik in član Jugendraha njegovo vprašanje, ki je naposled tu...

Strauss zbgano preleti z očmi s Štajerskimi obrazci Torej hočejo iz Federlovske zadevo in ga javno oblatiti v rdečem

Obiščite

novoletni sejem v Kranju od 17. do 26. decembra

v prostorih Delavskega doma F. Vodopivca ■ Razstava in prodaja stanovanjske opreme

Veletrgovina

Kranj

vas vabita na pokušnjo

ARGO — Kokošje juhe

ARGO — Goveje juhe

ARGO — 65 juhe

z dodatkom začinke in rajke.

Pokušnja bo 22. 12. 1966 v potrošniškem centru »PRI NEMOTIČNIKU« v Kranju

23. 12. 1966 v špecerijski trgovini v Kropi

Ob tej priliki bodo potrošnikom na razpolago proizvodi kombinata »DELAMARIS« po reklamnih cenah.

Vse potrošnike vabimo k pokušnji, da se bodo prepričali o kakovosti omenjenih proizvodov.

in kombinat konzervne
industrije »Delamaris« Izola

modna hiša

L J U B L J A N A - M A R I B O R

Izkoristite ugodne nakupe za novo leto 1967 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani in v poslovalnici

MODNA HIŠA
LJUBLJANA

DELAWSKA UNIVERZA KRAJ razpisuje vpis v naslednje oddelke za odrasle, tečaje in seminarje:

1. oddelek poklicne šole za gradbeništvo
2. oddelek poklicne šole za gostinsko stroko (po potrebi na takar, kuhar)
3. začetni in nadaljevalni stenografski tečaj
4. tečaj za kurjače centralne kurjave (nizkotlačni kotli)
5. začetni in nadaljevalni tečaj tehniškega risanja
6. tečaj za blagajniško poslovanje
7. intenzivne jezikovne tečaje, začetne, nadaljevalne in konverzacijske iz angleščine, nemščine, italijanščine in francoščine
8. začetne in nadaljevalne kuhrske in šivilske tečaje
9. tečaje iz pletenja in kvačkanja

Vsi tečaji, razen pod točko 7. 8 in 9, se bodo pričeli v februarju 1967. Jezikovni tečaji in tečaj za pletilstvo pa v januarju. Vse informacije glede razpisa dobite na Delavski univerzi vsak dan od 7. do 17. ure.

Telefon 210-26 in 212-43

Rok za prijave je 10. januarja 1967

POTROŠNIKI!

Ugoden nakup novoletnih daril vam nudimo v prodajni Delikatesa Kranj, Mistrov trg.

Od 15. do 31. decembra 1966 nudimo gospodarskim organizacijam, ustanovam in ostalim potrošnikom pri nakupu novoletnih daril za vrednost 50,00 ND 5 odst. popusta.

Vsa darila pakiramo po vaši želji in odpremljamo na zahtevane naslove.

Pohitite z nakupom novoletnih daril v Delikatesi v Kranju.

Avtopromet Gorenjska
Kranj
oddelek za turizem
prireja

24. decembra letos in po novem letu vsako soboto

enodnevne izlete v Trst

Odhod avtobusov vsakokrat ob 6.30 izpred kina Center. — Povraček iz Trsta ob 17.30 — Cena potovanja znaša 35 N-din. — Potnik mora imeti individualni potni list. — Naročila sprejemamo za vsak izlet do vključno petka v navedenih tednih. — Prevoz je z modernimi avtobusmi.

Vse informacije dobite pri našem oddelku za turizem tel. 21-081 (avtobusna postaja — II. nadstropje) ter pri Kompasu in Generalturistu.

Občinsko sodišče in okrožno javno tožilstvo v Kranju

r a z p i s u j e

j a v n o d r až b o

za rabljeno pisarniško pohištvo.

Dražba bo dne 28. decembra 1966 ob 8. uri za državne organe, delovne ali druge organizacije oziroma društva, ob 11. uri pa za občane ali civilno pravne osebe.

Prodaja bo v prostorih bivšega občinskega sodišča v Kranju, Koroška cesta št. 7 v smislu pravnih pravil bivšega izvršilnega postopnika.

Okrožni Javni tožilec

Srečko Skrt

Predsednik sodišča

Damjan Mozetič

EPMARKET

Velika izbira darilnih zavitkov,
aranžiranih košaric, bonbonier,
desertnih pijač in igrač

običaji v okolici Cerkelj

dekle iz maščevanja ali kakih drugih nagibov (ker ni bila privlačna in zato započavljena, prezirana itd.) okoli butare nataknila pečkoj kopriv. Eden ali drugi se je pri tem pošteno opekel, »hudičev in »primojdrušev« pa je bilo seveda ob takci butari na ducate. Tako dekle je seveda prej ali sleg dobil slavnatega moža na vrhu strehe ali pa vsaj lesteve pod oknom in na njej privezanega slavnatega moža; navadno je bilo to kakšno nedeljo zjutraj, da so to videli mimočoči, ki so šli v cerkev.

Kmetu, ki ni hotel darovati edine butare za kresovanje, se je lahko pripetilo še kaj bolj neprijetnega. Zgodilo se je, da je neke nedelje našel cel voz na vrhu strehe gospodarskega poslopja, to pa je dalo precej dela fantom in potem še gospodarju. Milejša kazen za kmeta je bila — seveda če je bilo to mogoče izvesti —, da zjutraj ni mogel iz hiše, ker so bila vhodna vrata privezana. Ce se je dalo, je

moral ven skozi okno, če pa ne, pa s pomočjo soseda ali tistega, ki je prvi prišel milo. Zgodilo se je tudi, da so fantje odnesli od hiše stranišče in ga postavili na najbolj vidno mesto v vasi; to je bilo včasih mogoče, ker so bila stranišča navadno samostojni in za silo zgrajeni leseni objekti. Taka dejanja so bila povod jezi, negodovanju in preprirom med prizadetimi, ostalim pa v zabavo in smeh.

Izkupiček od prodanih butar je prevzel najstarejši fant v vasi, ki je sploh imel glavno besedo pri vsem, kar se je nanašalo na vasovanje; plačeval je zapitek, določil fantovsko pristojnino, kasiral in določal, kdo od mladih fantov bo sprejet v fantovsko družbo. Če mladenični bil izredno razvit, tja do 18. leta sploh ni smel ponoc med fante. Pozneje, za sprejem, je bila določena fantovščina, določena vsota denarja, ki je bila pri enem večja, pri drugem manjša — pač glede na finančno stanje posameznika.

Nekdaj so bili na Gorenjskem zelo priljubljeni krivci za klobukom; to je bilo predvsem divjega petelina ruševca. Dokler fant ponoči ni smel na vas, tudi ni smel nositi krivcev na klobuku. Ko pa je bil pri vojaškem naboru potren za vojaka (»tauglih«), je smel dati na klobuk dvojne krivce (»doplarje«). Fantje z dvojnimi krivci so bili cenjeni in upoštevani, posebno pri dekletih so imeli velik vpliv. Mladenič pa, ki pri prvem naboru ni bil »tauglih«, je bil zasmehovan, češ saj te še cesar ne mara.

Ko je prišel čas odhoda k vojakom, so fantje dobili od deklet snežno bele naškrbljene ženske predpasnike. Z njimi so nekaj dni hodili okoli priateljev, sorodnikov in znancev, poslavljali so se, pri tem pa je našla pot v žep tudi kakšna domača klobasa in tudi kakšna krona se je posvetila v roki. Slovo od priateljev je bilo v gostilni kot je še danes. Naborniki so bili okiteni s cvetjem, okoli klobukov in po prsih

pa s šopki z dolgimi pentljami belo-plavo-rdeče barve.

Ob kurjenju kresa šolska mladina in otroci niso smeli blizu. Ti so imeli pustovanje; na pustni večer so na več krajih zakurili velik ogenj, potreben slamo, drače in drugo pa so morali otroci pripraviti sami. Temu so tedaj rekli »Pusta bomo sežgalit.«

Pi vseh teh običajih ni manjkoval lepega ubranega fantovskega petja. Kdor ni imel posluha, so mu rekli, naj raje posluša. Po nočnem petju so se fantje razšli, nekateri domov spat, drugi pa pod okno k dekletu; če se je dekle na rahlo trkanje oglasilo, sta malo pokramljala, če pa na trkanje ni bilo odziva, je fant nekajkrat krepko zavriskal, da je zbulil vse domače, potem pa odšel svojo pot.

Nekdaj so gostilne na podeželju prek tedna samevale; ni bilo obiskov kakor dandanes. Le redko je tu in tam sedel kak očanec pri svojem firkelčku vina ali frakeljnu

žganja (slivovega ali sadnega); navadno pa so pili špirito Žganje, imenovano tudi »geruš«. Spomladi so navadno pili zelenega; to je bilo špirito Žganje, v katerem so namakali bilko pelin. To je bila za starejše ljudi zelo cenjena in upoštevana piča.

Tedaj ni bilo v navadi, da bi mladina tja do 18. leta starosti zahajala v gostilne. Sploh pa ni bilo v navadi, da bi v gostilno zahajala dekleta sama ne glede na starost; to je bilo dopustno le v spremstvu očeta ali matere, v izjemnem primeru tudi v družbi kakega starejšega brata. Tudi ni bilo v navadi, da bi mladina ženskega spola na javnem prostoru ali v gostilniškem lokalu kadila cigarete. Na splošno so morala biti dekleta ne glede na starost in ne glede kdaj, v petek ali svetek, v mraku doma, to pa je bilo ob večernem zvonjenju »Ave Maria«. Če se je dekle le malo zakasnilo, je bilo doma hudo.

Anton Zorman

razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

Bavarska je še vedno črna in bo ostala črna! Toda ce gospod rdeči časnikar hoče vedeti resnico, potem naj jo napiše najprej o tem, kako je njihova sodruginja, za katero se že nene, vzgajala in maltretirala otroka, da ji je pobegnil, a ko so ga ji pripeljali nazaj, ga je pustila samega in se preselila v Starnberg. Toda sedaj, ko za ubožčka skribi njena tašča in ko je ubogemu otroku pripravljena tudi penzberška občina zagotoviti šolanje in poskrbeti, da bo iz njega postal vreden človek in ne že pri otroških letih potepuh, kar bi prav gotovo postal, ko bi se zanj in za njegovo vzgojo ne zavzeli tukajšnji dobrotniki, zdaj hoče njihova sodruginja zopet otroka nazaj in celo ožigosati dobrotnike kot ugrabitelje, namesto da bi bila hvaležna, ker so se usmilili mulca.

»O razumem vas, gospod časnikar, in vas, gospod Stär, da bi rada videla v nas, v nasprotnikih vaše stranke, razbojnike in neljudi. Toda vprašam vaju, kdo je bolj človek: mati, ki zapusti otroka, ali ljudje, ki se zavzemajo zanj, ker so pač krščanski in usmiljeni! Na to mi odgovorita, če moreta!«

»Da, prav lahko,« pravi časnikar Heym.

»Potem odgovorite!«

»Jutri boste lahko brali v našem časniku!«

Strauss ga pogleda z nerazumljivim pogledom. Tudi Stär ga ne razume, toda časnikar samo vpraša, ali je bil gospod Strauss med podpisniki »pogodb«, ki jo je hotel župnik vsiliti Federlovi, a je ta ni hotela podpisati, marveč je z njim pobegnila iz župnišča.

»Kakšno pogodo, župan noče ničesar vedeti o tem, ker misli, da ima tisti papir sodnik dr. Teufelbach in da se bo lahko še pred razpravo »izgubila«, toda časnikar mu pove, da ima to »pogodbo« zdaj uredništvo njihovega lista.

Zupan prebledi, a se znajde.

Ce časnikar misli tisti papir, pravi, potem seveda ve. S tistem papirjem so vendar hoteli poskrbeti za otrokovo podporo. Kar objavijo naj jo, saj je prav tisti papir dokaz za dobrodelne namene uglednih penzberških ljudi.

»Sami sebe boste udarili s tem po gobcu.«

»Tako?« se komaj opazno posmehne časnikar in spomni župana, da so ti dobrodelni penzberški ljudje zahtevali od matere, da se odpove sinu.

»To nismo zahtevali mi, marveč sinov oče. On je zahteval, naj se otrok odvzame ženi in naj ga vzgaja otrokova stara mati.«

»To zahtevo bi radi videli,« pravi Stär.

»Pojdite k stari Federlovi! Naj vam jo pokaže!«

»Ste jo vi videli?« zanima časnikar Heyma.

»Videl?« prihaja župan škripce. Videl je sicer ni, a verjame Federlovi, stari Federlovi, poudari, da bi ne bilo pomote.

»A kako da ste potem izjavili dr. Betgheju, ko je bil še sodnik, da ste zahtevo moža, sedaj pogrešanega vojaka Federla, sami videli?«

»Da sem tako rekel?«

»Videli na lastne oči! Dobesedno tako ste rekli in svojo izjavu lastnorocno podpisali. Tega akta ne boste mogli zanikati, čeprav morebiti računate na naklonjenost sodnika dr. Teufelbacha.«

Zupan Strauss molči. Pa ne da bi tale časopisni molj obletal dr. Betgheja in dr. Teufelbacha?

Da, seveda ju je! Kako bi drugače vedel? Pa ne da bi jih zdaj, ko so s Pötzmannovim posredovanjem dosegli upokojitev dr. Betgheja in zagotovili dr. Teufelbachu mesto glavnega sodnika, pustil še Teufelbach na cedilu in jih tudi on jahal, naj mu predložijo pismo otrokovega očeta. Ce je tako, bo letel tudi Teufelbach, a ne v pokoj, marveč v vojsko in na fronto.

Take misli spreletavajo župana Straussa. Ko bi bil samo Teufelbach, bi bilo vse v redu. Teufelbach ne bi nikoli razsodil zadave v šlavini prid. Toda ce bo dr. Betghe ki je zdaj, kakor prav rdeči časnikar, šlavini avokat, bo prav gotovo vztrajal, da stara Federlova predloži to izjavo. Toda te izjave ni. In je tudi ne bo, ker o mladem Federlu že zelo dolgo ne vedo ničesar, čeprav je prišel živ v ujetništvo. Tišti dve pismi, ki jih je pisal svoji materi, je videl sam. Toda teh dveh ne morejo predložiti kot dokaz, saj bi postavili sebe na laž in odkrili še marsikaj drugega, kar bi razmere v penzberški občini lahko postavilo v tako luč, ki bi ustrezala samo socialistom in tožnici. V teh dveh pismih vprašuje ujeti Federle samo o svoji ženi in otroku in se pritožuje, zakaj mu žena noče pisati. Toda ona bi prav lahko dokazala, da je pisala, če le hrani odrezke od priporočenih, na mednarodni Rdeči križ v Ženevi naslovljenih pisem. A ta pisma so ostajala tu in Ženevi niso nikoli videla. Ali mu ni tega zaupala stara Federlova sama?

To bi bilo nekaj za socialiste, ko bi odkrili. In odkrili bodo, če se bodo stvari takole zapletale. Tale časnikar je od vraga! In dr. Betghe nič manj, saj ga pekli, ker so ga upokojili. Vztrajal bo in čakal, dokler ne bo videl črno na belem, da je res, kar so v zvezi z zahtevo ujetega Federla trdili vse: župnik, Hubner in on.

Sicer pa se bo sodnik Teufelbach moral zadovoljiti s pričami, torej z njimi samimi, da so videli tisto izjavo. Toda, ali bo mogel prisiliti tudi dr. Betgheja, da se bo zadovoljil.

Ne, ni mu še treba imeti skrbi, da bodo morali kloniti pred šlavino. Dr. Betghe se bo moral zadovoljiti ali pa bo preteklo še toliko časa, da se bo naveličal čakati.

»A kaj ce te izjave ni. Ce si jo je tašča tožnice samo izmisli ali pa da se je izmisil kdo drug, pametnejši od nje,« vprašuje Stär.

»Kaj pravite? Kdo? Kdo bi si jo izmisli?« zajeclja župan. Pa ne da tale njegov dolgoletni strankarski nasprotnik že ve, da si je to zadevo z izjavo ujetega Federla izmisli prav on, ker ga je k temu siliha njegova žena in njene prijateljice, ki jih je Federlova osramotila in žahila, ko so pobirale prispevke za vojno posojilo.

Pesnikova učenka

V svojih kramljajih, ki spremljajo naše korake »po Prešernovih stopinjah«, smo se v teku zadnjih treh let vsaj bežno seznanili že z mnogimi ženami in dekleti, ki so se kakorkoli dotaknile pesnikove življenske poti, se z njim kdaj srečale ali celo spoprijateljile.

Tako smo spoznali Ano Jalnovo in Nežo Pečarjevo, pa »bohinjsko rožo« s Staro pošto Minco Miklavčičevou in Marijo Tavčarjevo, »Nežico« iz Senoinine novele »Nagelj s pesnikovega groba«, Marijo Vestovo s Semperem in Josipino Urbančičevou s predvorškega Turna — vse iz Prešernovih zadnjih let v Kranju.

Od ljubljanskih pesnikovih znank smo pisali o »treh Pemkah«, »peklenski Jerici«, o Dolenčevi Zaliki pa o »glavnati princesi«. Dosti smo tudi povedali o trpkih usodi Ane Jelovškove in njene hčerke Ernestine. Tudi na Juliju Primčevu nismo pozabili, govorili smo o njej ob stoletnici njene smrti.

O Luizi, hčerki Prešernovega ljubljanskega šefa dr. Blaža Crobathe, pa še nismo prav nikoli pokramljali. Zato moramo danes ta spregled popraviti. Tem raje, ker sta bila ji oče in mož Gorenjca; predvsem pa zato, ker je bil pesnik v hiši njenih staršev celih 14 let popolnoma domač. In pa tudi zato, ker je veljala Luiza Crobatova, poročena Pesjakova, v drugi polovici preteklega stoletja za prvo domo slovenske literarne srenje.

BRAT IN MECEN

Leta 1836 je Prešeren izdal »povest v versih Kerst per Savizic«. Enega prvih izvodov je takoj poklonil svojemu šefu, doktorju Blažu Crobatu. Na notranji strani ovitka te drobne knjižice je bilo zapisano avtorjevo posvetilo:

Mecenu in bratu dohtaru Hrovatu.

Vsa sporočila sodobnikov soglašajo, da je bil dr. Blaž Crobat (1799–1848) svojemu odvetniškemu koncipientu uvideven šef, kljub vsem njenim slabostim zaradi neurejenih življenskih razmer. Gotovo pa je cenil in Prešernu hrkrati poštenega človeka, dobrega jurista in genialnega poeta. Bil je Crobat, po rodu Železnikar iz Selške doline in poročen s Poljakinko iz Lvova, tudi sicer vrl narodnjak in mecen. V njegovi hiši se ni le naš pesnik čutil domačega; tudi poljska izgnanca Korytko in Horodynški sta našla tu zavetje. V Crobatovem domu je bil dne 29. avgusta 1834 v gosteh češki pesnik Karel Hynek Macha, večkrat tudi Stanko Vraz, ljubljanski veljaki in narodnjaki pa gotovo neštetoček. Tako sta bila čop in Kastelic kar dostikrat dobrodošla obiskovalca Cro-

bathove hiše, njegovega »literarnega salona«.

V posebno zaslugo je treba Crobatu šteti tudi njegovo pomoč Korytku. Jemal ga je s seboj na službene poti v bližnjo in daljno okolico Ljubljane ter potrežljivo čakal, da je mogel poljski patriot nabratiti čimveč narodnega blaga. Iz Korytkove etnografske zapuščine je črpal pozneje celo urednik mogočne zbirke Slovenske narodne pesmi dr. Karel Strekelj.

Manj pa je znano Prešernovo potovanje v družbi dr. Crōbathu in njegove petnajstletne hčerke Marije v koroški Šent Rupert ob Osojskem jezeru. Bilo je to kmalu po smrti pesnikove matere, ki so jo ondi pokopali konec aprila 1. 1842.

Takrat sta Francetovi sestri Alenka in Jera, ki sta gospodinji bratu Juriju, šentuperskemu župniku, potrožili obiskovalcem, kako grdo sta bili odrinjeni od doma: »Mar je to prav, ali naj svoj delež izloži?« Brat advokat pa jima je to odločno odsvetoval. »Kar pustita, nikar ne tožita! Ni lepo, če se domači ljudje med seboj tožarijo.«

Ko so sredi poletja 1848 sporočili Preseretu v Kranj žalostno novico, da mu je umrl zadnji njegov ljubljanski prijatelj in pobratim »dohtar Hrovat« — je naš pesnik docela obupal. Tako globoko je zadela nesrečna vest občutljivega Prešernega, da je šel in si poizkusil v gostilni pri Stari pošti vzeti življenje...

LUIZINA MLADOST

Crobatov zakon s Poljakinjo Josipino Brugnakovo je bil kaj plodovit: poleg najstarejše Luize je bilo v družini še četvero otrok, dva sinova in dve hčeri. Luiza je bila živahna, izobražena in lepa. Kakih posebnih mladostnih grenačk ni bila deležna, saj je bila hči bogatih in uglednih staršev.

V svojem lastnem življenskem »Iz mojega detinstva« pripoveduje, kako jo je pesnik poučeval v zgodovini, latinščini in angleščini:

»Opoldanski čas je bil odločen pouk. Ure, kadar bi si bil imel odpociti od truda in dela, posvetil je, plemeniti mož izobraževanju mladega dekleta! In kako gorko, kako resno se je trudil o tem, kar je prostovoljno prevzel! Nikdar se ni ohladil v vnetosti svoji, nikoli ne zamudil ure. Bodisi delavnik ali praznik, bilo mu je vseeno. In proti meni se je nosil s tako odlično, nežnostjo, s tako — častitljivo bi skoraj rekla — vlijednostjo, da sem se sama pred seboj čutila povzdignovano.«

»Zgodovina je bila najvažnejši predmet pouka. Kakšen razloček med poukom domaćim in onim v učilnicu! —

Zgodovinski prizori so se mi zdaj stavili pred oči lepše in živejše, nego jih popisuje mrtva šolska knjiga. Vtisnilo se mi je zatorej za vselej v dušo, kar mi je bilo zdaj razloženo s tako krotko in uverilno spremnostjo.«

»... Od dne do dne se mi je vekšala ukažljost. Nepotrežljivo sem pričakovala prvega udarca dvanajstih ure in brez sapno sem pritekla k Prešernu, kateri me je vsakokrat sprejel z enakim veseljem.«

»... Nepozabna so mi mladostna leta, nepozabljiv mi je mož, kateri, izvolivši me za učenko, mi je hotel blagoščuno podeliti vse zaklade izrednega znanja svojega.«

»... Oklepala sem se še bolj njega, ki je bil tako neizrecno dober, in trudila sem se na vso moč razvedriti mu včasih zelo oblačno čelo. — Mlado deklece sem nevede že čutila nekakšen ponos, ker se je on, ki je bil tako nenavaden, zanimal zame, in zakaj me zdaj ne bi blažila misel, da je meni bilo dano

Lužinim pesnikovanjem. To smemo sklepati iz nemško pisanega (slovensko prepesnitve je oskrbela Lili Novy) soneta, ki ga je Prešeren poklonil hčerki svojega šefa za njen 17. godovni dan.

*Ce ogenj v prsih se ne da krotiti,
ki ž njim notranji bog te
k petju žene,
se moraš, ker izbere ni nobene,*

*le Sapinim spremljavcem
pripružiti.*

*Na slave pot boš morala
oditi,*

*čeprav odrečeš se ljubezni
žene,*

*čeprav ima od sreče
razpršene
med vale smrt še tebe
potegniti.*

*Ce pa ne čutiš sile tega klica,
obrni se k prijaznejši usodi,
dokler ti zorna še so mlada lica.*

*Ljubezni pot ti v cvetju bo
povsodi,
tam čaka mirtin venec te,
devica;
ne išči lovorce in srečna
bodi!*

Da je bila njena volja, obvladati materin jezik svojega očeta, zares iskrena, priča že to, da je vedno imela v hiši učitelja slovenščine. Sprva je bil to Anton Lesar, pozneje pa Fran Levstik. Oba sta učila domačega jezika ne le njo, pač pa tudi vseh njenih petero hčerja.

Prvo nemško pesem je Luisa napisala že 1. 1843, kot 13-letno deklete. Priobčena pa je bila njena pesem prvi v »Novicah« 1. 1864 pod značilnim naslovom »Prva moja pesem slovenska«. Urednik dr. Bleiweis jo je pozdravil »Dobrodošla pesnica mila! Prosimo še večkrat kaj!«

Se istega leta je izšlo neno znamenito »Odperto pismenc slovenskim materam. V njem roti matere, naj uče svoje otroke domačega jezika. Ta njen poziv je bil tembolj učinkovit, ker ga je na svoje rojakinje naslovila tako ugledna in bogata ljubljanska meščanka, ki je še do nedavna sama nemškutila. Odtej pa je veljala Luisa Pesjakova vse do svoje smrti za prvo »visoko čescno gospo slovenskega stva.«

Njeno plodovito literarno delo ni obstalo le pri pesnikovanju. Dosti je tudi prevažala iz slovenščine in tudi v njo. Saj je obvladala poleg nemščine tudi francosčino in italijsčino, precej dobro pa tudi angleščino.

Pisala je poleg pesmi tudi črtice, novele in romane. Pa tudi na dramatsko področje je posegla. V Bleiweisovi zbirki gledaliških iger so izšli igrokazi in igre »Strup«, »Svitoslav Zajček«, »Zabavljica«, »Na Koprivniku«, »Pokojni moji« in »Ubožec«. — V rokopisu je ostala žal nedokončana petdejanska tragedija »Prešerin«.

Najboljše iz te vrsti pa je njen besedilo za prvo slovensko opereto »Gorenjski slavček«. Ustvarila je to delo v letu 1870 — a je še danes sveže po svoji zdravi vednosti in domačnostni šegavosti. (Le zakaj ne zaigra »Gorenjskega slavčka« kaka dramska družina naših Svobod? Pa četudi brez glasbenih spremljave, le z moskim vokalnim sekstetom ali oktetom.)

Sodelovala je Luisa Pesjakova s svojimi pesmimi, črticami in potopisi skoro pri vseh takratnih časopisih, od Novic in Dunajskega Zvona pa do Triglava, Kresa, Vrtca in Ljubljanskega Zvona. Nemške svoje prispevke je pošljala tudi v več avstrijskih in nemških revijah.

Poročena je bila Luisa Pesjakova s ljubljanskim trgovcem Simonom Pesjakom, ki je bil po rodu iz gorenjske Kropje. Z njim je imela kar pet otrok, samih hčera!

Vendar se je njen rod, Crobatov kot Pesjakov, danes izgubil med nemštvom. Potomstvo običejo rodin řeži — toda daleč od slovenske domovine...

CRTOMIR ZOREC

LUIZA PESJAKOVA

razveseljevati vzornega, ne smrtnega moža?«

PESNIKOVO VOSČILO

Kako galanten kavalir in pozoren gratulant je znal biti Prešeren, priča voščilo komaj 14-letni Luizi. Pesem je bila napisana dne 21. junija 1842, nekaj pred večerom — seveda v nemščini, po tedeni šegi... Pa si prečitajmo Zupančičev slovenitev te pesmi:

*Le kratko imá še sonce pot,
in šele zdaj sem zvedel,
da dnes obhajate že god;
res krvivo sem naredil,
da sem prepozno pratko
odpril
in popolnoma prezrl,
kdaj svetga Lojza praznuijó;
vendar mordà glede na to,
da slednji dan ni prav vse
leto
srcé želi vam srečo vneto,
ne bom nevljuden kar
spoznam,
čeprav z vezilom sem kesan.*

Pesniških pobud, za čuda, pa Luizi ni dal Prešeren, pač pa nemški njen domači učitelj profesor Peter Petrucci. Zato bržas naš pesnik ni mogel biti zadovoljen z

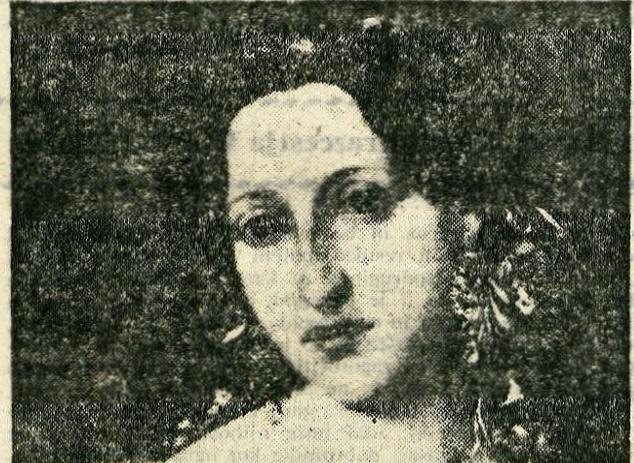
Seveda pa ima tudi ta prigodnica, kot večina Prešernovih, posebno žalahno vsebino, saj trpko izraža gremkovo in usodnost pesniškega poklica. Mladi pesnici svestuje, naj se pred posvetni sreči, naj se poroči (mirtin venec). In če le more, naj se odpove negotovi pesniški slavi (lovorjev venec).

»ORENJKI SLAVČEK«

Delež Luisa Pesjakove v slovenskem slovstvu ni tako majhen, posebno po kvantiteti ne. Tembolj ji gre za njenjo marljivo literarno delo vse priznanje zato, ker sprva niti knjižni slovenščini ni bila večja. Vzgojena v ljubljanski meščanski rodbini, kjer je bil občevalni jezik le nemški in kot tujerodne matere otrok — je znala slovenski pač le toliko, da se je sporazumela s posli.

Sama pravi, da so trije može vplivali na njen poznejše slovstveno delovanje: Prešeren, ki jo je izobraževal; Korytko, ki je zanetil v njej žar domoljuba in pa Vraz, ki jo je ogrel za pesnikovanje v domačem jeziku.

LUIZA PESJAKOVA

Prvenstvo Gorenjske v veleslalomu Soklič in R. Kleindienst

90 tekmovalcev na gorenjskem prvenstvu za člane in članice

ZELENICA, 18. decembra — V organizaciji občinske zveze za telesno kulturo Tržič je bilo v nedeljo tu Gorenjsko prvenstvo za člane in članice v veleslalomu. Na startu se je pojalo 90 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvatske, razen reprezentantov, ki tekmujejo v inozemstvu, vsa jugoslovanska smučarska elita. Pri članih je s skoraj 5 sekundno prednostjo zmagal domačin Andrej Soklič, pri članicah pa Romana Kleindienst z Jesenic.

Slalom na Jezerskem

V počasnitve dneva JLA je bilo v nedeljo, 18. decembra pri smučarski počti na Jezerskem tekmovanje v slalomu, ki ga je organiziralo tamkajšnje športno društvo. Nastopilo je 19 tekmovalcev.

Rezultati: mlajši mladinci: 1. I. Karničar, 2. M. Tepina; mlajše mladinke: R. Dobrun; starejši pionirji: J. Dolnišek, I. Parte; mlajši pionirji: 1. L. Karničar, 2. J. Košir.

Rezultati — člani: 1. Soklič (Tržič) 1:13,9, 2. Jamnik (Triglav) 1:18,4, 3. Laibacher (Tržič) in Pustoslemšek (Mežica) 1:18,7, 5. Gorup (Jes.) 1:19,0; 6.—7. Žmittek in J. Čop (Jes.) 1:19,7;

Članice: 1. R. Kleindienst (Jes.) 1:24,7, 2. Klofutar (A) 1:31,0, 2. Dragan 1:50,2, 3. Vilman (vse Jes.) 1:50,8, 4. M. Tolar (Podnart) 2:05,7 itd.

Po tekmovanju smo zaprosil oboz zmagovalca za krajski izjavi.

ROMANA KLEINDIENST: »Proga je bila odlično pripravljena, vremenski pogoji idealni. Škoda, da je bila

proga tako pozno pripravljena in preveč netekoma. To je moj drugi naslov gorenjske prvakinje. Treniram bolj malo, ker imam obveznosti do šole (op.: študira na Višji šoli za medicinske sestre na oddelku za fizioterapijo). V mrtvi sezoni treniram pod Prisankom, na Kredarici in v telovadnicici.«

ANDREJ SOKLIČ: »Zame je bila proga odlična. Ker mi je tržiški smučarski klub omogočil trening v Italiji, sem tako že kar dobro pripravljen. Upam, da se bom tudi na drugih tekmovaljih dobro plasiral. Presenetil me je Jamnik z drugim mestom. Dokazal je, da je še vedno star. Prekaljeni maček.«

D. Humer

Skakalci prvič na 90-m skakalnici

V Planici prvi Eržen

Kandidati za mednarodna tekmovanja v smučarskih skokih so se pomerili v nedeljo na 90-m skakalnici. Z veliko prednostjo je zmagal Peter Eržen, ki je bil brez prave konkurenčne. Edina resna konkurenta, Pečar in Zaje, sta precej zatajila, tako da je bil Eržen daleč najboljši tako po slogu kot tudi po daljini.

REZULTATI: 1. Eržen (JLA) 225,5 (86, 86), 2. Zajc (Jes) 206,1 (81, 81), 3. Pečar (Jes) 191,4 (76, 77), 4. Oman (T) 185,3 (77, 72), 5. Smolej (Jes) 183,7 (75, 75), 6. Mesec (T) 182,5 (76, 76), 7. Giacometti (E) 182,0 (76, 75), 8. Stefančič (T) 181,7 (77, 76), 9. Jurman (E) 176,5 (76, 76), 10. Dolžan (Jes) 150,4 (68, 70).

Po tekmovanju je tehnična komisija za skoke določila skupine, ki nas bodo zastopale na posameznih tekma v inozemstvu. Kaže, da rezultatov tekem niso preveč upoštevali, saj so skupine v isti sestavi kot smo že poročali v sredo.

Preberite mimogrede

● V zaključnem delu namiznoteniškega prvenstva Slovenije je zamagala Olimpija pred Triglavom, Kranjem, Ljubljano, Ilirijo, Jesenicami, Gojencem in Hrastnikom. Ekipi Triglava je v veliki meri pripomogel k uspehu Janez Teran. V ženski konkurenči je vrstni red naslednji: Olimpija, Jesenice, Ljubljana, Triglav, Fuzinar, Hrastnik, Gojenc. Jesenčanki Krajzeljeva in Pavličeva sta bili premagani le po enkrat, Krančanka Žerovnikova pa dvakrat.

● Določeni so reprezentanti v kegljanju na ledu, ki nas bodo zastopali na evropskem prvenstvu v Avstriji. Naše barve bodo branile štiri ekipi in sicer: I. ekipa: Sodja, Koblar, Klinar, Božič; II. ekipa — Markelj, Robič, Smolej, Mandot; III. ekipa — Likovič, Kopriva, Klement, Žbontar, Polc; IV. ekipa — Rozman, Pulc, Drobnekar, Lidmajer in Kapus.

● Na pregledni mladiški tekmi v veleslalomu na Pohorju so požele gorenske predstavnice velike uspehe. Pri st. mladičkah je zmaga la Kurnikova (Tržič), tretja je bila Bemova (Rad.). Pri ml. mladičkah je bila prva Gazvodova (Jes) pred Brezarjevo (Tržič).

● Na pregledni tekmi v smučarskih skokih v Podkorenju je pri pionirjih zmagal Cuznar (Jes.), pri ml. mladičih F. Mesec (Triglav), pri st. mladičih pa Krzna rič.

Pred zimskimi nevarnostmi v gorah

Lavinski psi - pomoč reševalcem

Samo na Jesenicah deluje odsek lavinskih

psov

Kljub naglemu razvoju in napredku tehnike in znanosti doslej znanstveni in raziskovalni instituti še niso našli bolj uspešnega sredstva za iskanje ponesrečenega iz plazov kot so dobro izvezbači lavinski psi.

Sicer skromni in maloštevilni odseki lavinskih psov pri posameznih GRS postajah Slovenije so že ob ustanovitvi opravičili svoj obstoj. Posamezni vodniki lavinskih psov so s svojimi varovanci uspešno sodelovali pri zimskih reševalnih akcijah ob hudi nesrečah v Posočju, na Bjelašnici, Krvavcu, Zelenici in drugod.

Vse doslej pa nam na žalost ni uspelo razširiti in pomnožiti število odsekov lavinskih psov pri postajah GRS. Eden odsek lavinskih psov, ki pri nas že šestnajst let uspešno dela, je pri postaji GRS Jesenice. Vodnik

lavinskoga psa mora biti sposoben, požrtvovan in vztrajen in mora biti pripravljen več čas pohiteti v zasnežene gore, kjer se pode snežni viharji, megle in meteži. Vodniki lavinskih psov morejo biti s svojimi varovanci v stalni pripravljenosti. Vendar pa samo en odsek lavinskih psov na Jesenicah in zelo redki posamezni vodniki v Tolminu, Tržiču, Kamniku in Celju, nikakor ne bodo mogli zagotoviti življenske varnosti številnim smučarjem, turistom in izletnikom.

Število odsekov lavinskih psov se mora torej čimprej pomnožiti, vodnike lavinskih psov in pse same pa je treba oborožiti z maksimalno mero znanja, v vrste vodnikov pa vključiti čimveč spodbnih ljubiteljev lavinskih psov.

U. Zupančič

Do skladišča KZ »Jelovica« v Podnartu se lahko pride le v škorijih. Čeprav imajo prevozno sredstvo — traktor, najbrž ne najdejo toliko časa, da bi navozili nekaj gramoza in zasuli velike jame na svojem dvorišču ter tako popravili tudi izgled kraja. — Foto: F. Perdan

Dve leti strogega zapora

Kot blagajnik hišnega sveta poneveril 2 milijona starih dinarjev

Pred kratkim je Okrožno sodišče v Kranju izreklo odboj Alojzu Šmidu iz Kraju, Kebetova 20, blagajniku hišnega sveta stanovanjskih blokov št. 16 in 20 v Kebetovih ulicah.

Šmid je bil zaposlen kot tehnolog v Iskri, jeseni leta

Nepreviden mopedist

V Radovljici se je v nedeljo okoli 12. ure laže ranil mopedist Jože Kocjančič iz Radovljice. Ker je bil prema previden, je podrl pešca Vinka Vovka iz Hrašč, ki je bil po desni strani ceste. Na treči pešec ni bil ranjen, mopedist pa je dobil nekaj manjših prask.

Kradli so betonsko železo

Občinsko javno tožilstvo v Kranju je pred kratkim sprožilo postopek proti skupini delavcev, ki so bili zaposleni na delovišču avtomobilске teste v Ljubnjem. Ker so jim bile razmere dobro poznane in ker bi radi na lahek način prišli do denarja, so se v začetku aprila letos dogovorili, da bodo vzeli nekaj betonskega železa SGP Gradis, ki je bilo vskladiščeno v bližini mostu Lešnica pri Ljubnjem.

Zaradi kraje nekaj več kot 1000 kg betonskega železa, ki so ga potem preprodali na prej, se bodo morali te dni zagovarjati pred sodiščem.

S. S.

S ceste v jarek

V nedeljo zvečer se je na cesti I. reda v Dovjem prijetila lažja prometna nesreča vozniku osebnega avtomobila LJ 391-03 Janezu Dijaku iz Koroške Bela 48. Ko je vozil z Jesenic proti Dovjem, ga je v levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti in vinjenosti zaneslo s ceste v jarek. Avtomobilist ni bil ranjen, na vozilu pa je škode za 800 novih dinarjev.

S. S.

SREDA — 21. decembra

8.05 Glasbena matineja —
8.55 Pisan svet pravljic in
zgodb — 9.10 Lepe melodije —
9.45 Glasbena pravljica —
10.15 Majhen recital pianista
Freda Boška — 10.45 Človek
in zdravje — 10.55 Glasbena
medigra — 11.00 Turistični
napotki za tuge goste —
10.15 »Pozimi pa rožice ne
cvetec« — 12.10 Igra zabavni
orkester bolgarskega radia —
12.30 Kmetijski nasveti —
12.40 Glumači — zaključni
prizor opere — 13.30 Priporo-

Poročila poslušajte vsak dan
ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15.,
17., 22., 23. in 24. uri ter radijski
dnevnik ob 19.30 uri.
Ob nedeljah pa ob 6.05, 7.,
9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in
24. uri ter radijski dnevnik
ob 19.30 uri.

Ljubljana — 22.10 Za ljubitelje jazz-a — 22.50 Literarni
nočturno — 23.05 Zaplešimo
z orkestrom Aime Barelli

CETRTEK — 22. decembra

8.05 Glasbena matineja —
8.55 Radijska šola za višjo
stopnjo — 9.25 Partizanske
pesmi jugoslovenskih narodov —
9.40 Pet minut za novo
pesmico — 10.15 Slovenski
pevci v operah Puccinija —
11.00 Turistični napotki za
tuge goste — 11.15 Sprehod
z orkestri — 12.10 Veseli
planšarji in trio Franca Dalčnjaka —
12.30 Kmetijski nasveti —
12.40 Starejše slovenske
skladbe — 13.30 Priporočajo
vam — 14.05 Popoldanski
koncert v orkestralnem
studiu — 15.20 Zabavni
intermezzo — 15.30 Melodije za
klavir in godala — 16.00 Vsak
dan za vas — 17.05 Turistična
oddaja — 18.00 Aktualnosti
doma in po svetu — 18.15

Pravljične osebnosti v operi —
18.45 Jezikovni pogovori —
19.00 Lahko noč, otroci —
19.15 Glasbene razglednice —
20.00 Četrtek večer domačih
pesmi in napevov — 21.00 Li-
terarni večer — 21.40 Glasbeni
nočturno — 22.10 Francoska
solistična glasba — 23.05
Skladbe slovenskih avtorjev
igra Plesni orkester RTV
Ljubljana

PETEK — 23. decembra

8.05 Operna matineja —
8.55 Pionirski tehnik — 9.25
Četr ure z ansambalom Jožeta
Privška — 9.40 Pojo mla-
dinski zbori — 10.15 Pri skla-
datelju Samu Vremšaku —
10.35 Naš podlistek — 10.55
Glasbena medigra — 11.00
Turistični napotki za tuge
goste — 11.15 Kraljevi glasbeniki —
12.10 Jugoslovanski pevci
zabavnih melodij — 12.30

Kmetijski nasveti — 12.40
Igrajo domači pihalni orkestri —
13.30 Priporočajo vam —
14.05 Odskočna deska za
mlade glasbenike — 14.35
Naši poslušalci čestitajo in
pozdravljajo — 14.55 Kreditna
banka in hranilnica —
Ljubljana — 15.20 Napotki za
turiste — 15.25 Zabavni intermezzo —
15.40 Mladinska oddaja — 16.00 Vsak dan za
vas — 17.05 Petkov simfonični
koncert — 18.00 Aktualnosti
doma in po svetu — 18.15
Vaši priljubljeni orkestri —
18.50 Kulturni globus — 19.00
Lahko noč, otroci — 19.15
Glasbene razglednice — 20.00
Zborovske skladbe Orlanda
di Lassa — 20.20 Tedenski
zunanjepolitični pregled —
20.50 Jugoslovanski skladatelji
moderne glasbe — 21.15
Oddaja o morju in pomorskih
— 22.10 Veliki mojstri sodobne
glasbe — 22.50 Literarni nočturno — 23.05
Nočni mozaik jazza

TELEVIZIJA**SREDA — 21. decembra**

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.40 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne
izobrazbe
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.50 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne
izobrazbe
16.55 Glasbeni pouk
RTV Ljubljana
17.35 Poročila
17.40 Obutni maček — lutke
18.25 TV obzornik
RTV Zagreb
18.45 Pred spomenikom —
reportaža
19.05 Zabavno glasbena
oddaja
RTV Ljubljana
19.10 Festival amaterskega
filma
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Cik-cak
RTV Ljubljana
20.35 Mrvti ne plačujejo
davkov — drama
21.45 Jazz festival na Bledu
22.15 Zadnja poročila

Drugi program

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Spored JRT
RTV Beograd
19.30 TV pošta
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

Ostale oddaje

RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
20.35 Celovečerni film
22.15 Portreti in srečanja
22.30 Informativna oddaja

CETRTEK — 22. decembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
11.00 Angleščina
RTV Beograd

11.30 Glasbeni pouk
RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
RTV Ljubljana
16.10 TV v šoli
RTV Beograd
17.25 Poročila
17.30 Vojak — film
17.40 Združenje
radovednežev
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Človek, znanost in
proizvodnja
RTV Beograd
19.10 Uvertura za diskoteko
RTV Zagreb
19.40 TV prospekt
RTV Ljubljana
19.54 Medigra
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Aktualni pogovori
RTV Zagreb
21.15 Ekran na ekranu
RTV Beograd
22.15 TV dnevnik

Drugi program

RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Tričko
19.10 Uvertura za diskoteko
RTV Zagreb
19.40 TV prospekt
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

Ostale oddaje

RTV Zagreb
22.15 Včeraj, danes, jutri

PETEK — 23. decembra

RTV Zagreb
9.40 TV v šoli
10.25 Angleščina
RTV Beograd
11.00 Osnove splošne
izobrazbe

RTV Zagreb
14.50 TV v šoli
15.40 Angleščina
RTV Beograd
16.10 Osnove splošne
izobrazbe
RTV Zagreb
17.55 25 minut z ...
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Kaj menijo mladi
o preteklem letu 1966
19.30 Iz slovenske poezije
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik

RTV Ljubljana
20.30 Cik-cak
20.35 Vojni zločinci —
film
22.0 Zadnja poročila
Drugi program
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
RTV Beograd
19.45 Filmski omnibus
RTV Skopje
19.54 Lahko noč, otroci
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
21.00 Spored italijanske TV

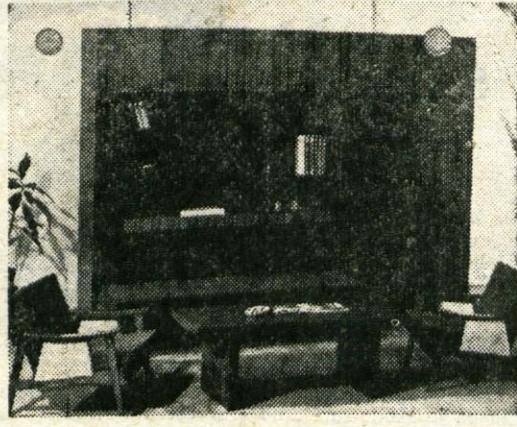
**Veletrgovsko podjetje
»Kokra« Kranj****prodajalna
»Dekor«**

KOROŠKA C. 35

5 % popust

pohištvo, preproge, zavese in drugo dekorativno
blago.

Brezplačna dostava na dom do 31. 12. 1966

Ostale oddaje

RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
RTV Beograd
20.35 Celovečerni film
RTV Zagreb
22.00 Informativna oddaja

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 21. decembra
ob 16. uri Delft: HURA SONCU IN DEŽU za učence šole Voklo in Trboje

CETRTEK — 22. decembra
ob 15. uri Delft: HURA SONCU IN DEŽU za učence šol Oševček, Visoko in Posebno šolo Kranj, ob 17. uri pa za učence šole Koroska Bela

PETEK — 23. decembra

ob 15. uri Delft: HURA SONCU IN DEŽU za učence šole Preddvor in ob 17. uri za otroke kolektiva PLANIKA, Kranj

**Amatersko gledališče
»Tone Čufar« na Jesenicah**

CETRTEK — 22. decembra
ob 19.30 Držič-Rupel: BOTER ANDRAŽ — komedija za abonma CETRTEK in IZVEN

Vesele praznike in srečno novo leto 1967. vam želi in se zahvaljuje za obisk v preteklem letu, ter se priporoča

**Restavracija —
Sportno kegljišče
Mlečnik**

Kirschenheuer —
Koroška

Vam nudi za novoletne praznike od 24. decembra do 31. decembra 1966 v vseh svojih prodajalnah različno blago po izredno znižanih cenah:

Špecerija Bled

Velika izbira novoletnih darilnih paketov, okraskov za novoletno jelko in ostalega blaga po ugodnih cenah. — Želimo Vam prijetne novoletne praznike

- Namizno špansko vino PESCADUR
- Namizno špansko vino CADRILLO
- Cherry vino, Maraska
- Peneče vino BISER SLOVIN
- Rozine, grške
- Poamranče — Maroko

1 lit.	à 3,30 N-din
1 lit.	à 3,30 N-din
1 lit.	à 8,90 N-din
0,80	à 8,20 N-din
kg	à 8,28 N-din
kg	à 3,70 N-din

Prodam

Prodam oves, slamo in kojenje. Sp. Brnik 54, Cerknje 5780

Štedilnik »Tobi«, odlično ohranjen, prodam. Šturm, Podgora 35, Gorenja vas nad Šk. Loko 5781

Prodam pralni stroj »Gripa« v dobrem stanju za 60 tisoč SD. Naslov v oglašnem oddelku 5782

Prodam gradbeni les in lete za ostrešje. Naslov v oglašnem oddelku 5783

Prodam korenje. Kranj, Jezerska c. 103 5784

Prodam kobilo, lepo, mledo, srednjetežko, čistokrvno »Haflinger«, Smlednik 63 5785

Levi vzidljiv štedilnik, dobro ohranjen in betonsko teleso prof. 8 prodam. Naklo 4 5786

Prodam brejo krave, Stražnik 79, Naklo 5787

Ugodno prodam kuhinjsko pohištvo, divan in peč na olje »Preporod« Potočnik Stane, Ljubljanska c. 1/a, Kranj pri Jelenu 5788

Prodam suhe mecesnove plone. Naslov v oglašnem oddelku 5789

Prodam 8 mesecev brejo krave. Zg. Besnica 21 5790

Prodam prašiča, 150 kg težkega, Dorfarje 31, Žabnica 71, Duplje 5791

Prodam, kravo, ki bo konec meseca teletila in prašita, 70 kg težkega. Podbreze 103, Duplje 5792

Prodam prašiča za zakol in jesenova suha drva. Tenešište 13, Golnik 5793

Prodam motorno žago »Stil kontra«, 500 kg betonskega železa 6 mm in magnetofon Philips. Pangeršica 6, Golnik 5794

Prodam dva prašiča po izbiri od 160 — 220 kg. Sp. Bitnje 21, Žabnica 5795

Prodam nov štedilnik »Gorenje« z podstavkom in kotličem ter nov pralni stroj znamke »Zanker«. Naslov v oglašnem oddelku 5796

Prodam dva prašiča za zakol. Sp. Besnica 35 5797

Prodam peč na olje »Faargas« (6000 kalorij) in zlato za zobe. Naslov v oglašnem oddelku 5798

Prodam prašiča za zakol. Češnjevki 5, Cerknje 5799

Prodam 4 prašiče, težke 120 kg. Teran, Bistrica 1, Duplje 5800

Ugodno prodam dobro ohranjen televizijski sprejemnik »Čajevac« Jagodic, Kranj, Krožna ul. 8 5801

Polavtomatični pralni stroj »Sloboda« Čačak skoraj nov, z garancijo ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku 5802

Osebni avto »Willys Jeep« prodam. Jože Langerholc, Pevnica 7, Šk. Loka 5803

Prodam večjo količino bukovega oglja. Kežar, Davča 71, Sorica 5767

Ostalo

FIAT 615 2 toni furgon zamenjam za tovornega. Jelen Janez, Železniki št. 171 5804

Preklicujem avtobusno vozovnico št. 7531 na ime Kalan Janez, Suha — Kranj 71

Lepo opremljeno sobo od-

dam moškemu. Naslov v oglašnem oddelku 5806

Na Rupi sta se izgubila dva pava. Kdor kaj ve, naj javi Rupa 33, Kranj 5807

Izgubila sem torbico od Poljan do Gorenje vasi. Posim oddajte Naglič Mariji, Gorenja vas 115 5808

Preklicujem nabavno št. M 110, izdano 12. 11. 1966 od Kranjske operekarne na ime Mezek Filip, Zg. Bitnje 188

10 % popust od 15 — 30. decembra 1966 na vse artikle za dedka Mraza Vam nudi in se priporoča »MIRA« Kranj,

Titov trg 24 5536

Kavarna išče pridno pomičico z znanjem nemščine za kuhinjo in pospravljanje tujskih sob. Hrana in stanovanje v hiši. Plača dobra. Ponudbe poslati s sliko pod »Koroška — Avstrija« 5739

Zahvala

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

Janeza Pintarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, mu poklonili cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Topla zahvala vsem, ki ste ga v času bolezni obiskali in nam v dneh žalosti kakorkoli pomagali. Iskrena hvala dr. Černetu za vso zdravniško pomoč in č. g. župniku za spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Spanovi in Tomaževčevi družini za vso skrb in pomoč v času bolezni in smrti.

Žalujoči: žena Frančiška, sinovi Ferdo, Janez, Tine, hčerke: Francka, Angela z družino, Marica z Mojco

Dotrpela je
naša ljuba sestra, teta in svakinja

Josipina Vrtačnik
roj. Korenčan

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, dne 22. decembra, ob 15. uri z njenega doma v Naklem.

Žalujoči: sestra Alojzija Počačnik in ostalo sorodstvo

Naklo, Sr. Dobrava, Podnart, Celje

Zahvala

Ob bridi izgubi naše dobre sestre in tete

Marije Kern

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ji darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom za pomoč, pevcem in g. župniku Pavlinu. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujoči: sestra Ivana, Helena, bratje: Anton in Matvej z družinami

Besnica, Tacen, Ljubljana, Cleveland

Po dolgem trpeljenju nas je za vedno zapustila žena, mama, stara mama, sestra in tača

Marija Logonder
roj. SEDEJ

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 22. decembra 1966 ob 15.30 uri izpred hiše žalosti na Mestnem trgu št. 9 na pokopališče v Škofji Loki.

Žalujoči: mož Ciril, sin Ciril z družino, hčerki Marica in Anica in ostali sorodniki.

Gorenjska kreditna banka

zbira:

prosta denarna sredstva — hranilne vloge — depozite na vpogled in z rokom

organizira:

namensko varčevanje in oročanje sredstev za stanovanjsko gradnjo

daje:

kredite za osnovna in obratna sredstva — stanovanjske, potrošniške in druge kredite — bančne garancije

opravlja:

plačilni promet v državi — devizno valutne posle — komisijske in druge bančne posle

Vse gospodarske organizacije obveščamo, da bomo s 1. januarjem 1967 razširili svoje poslovanje kot

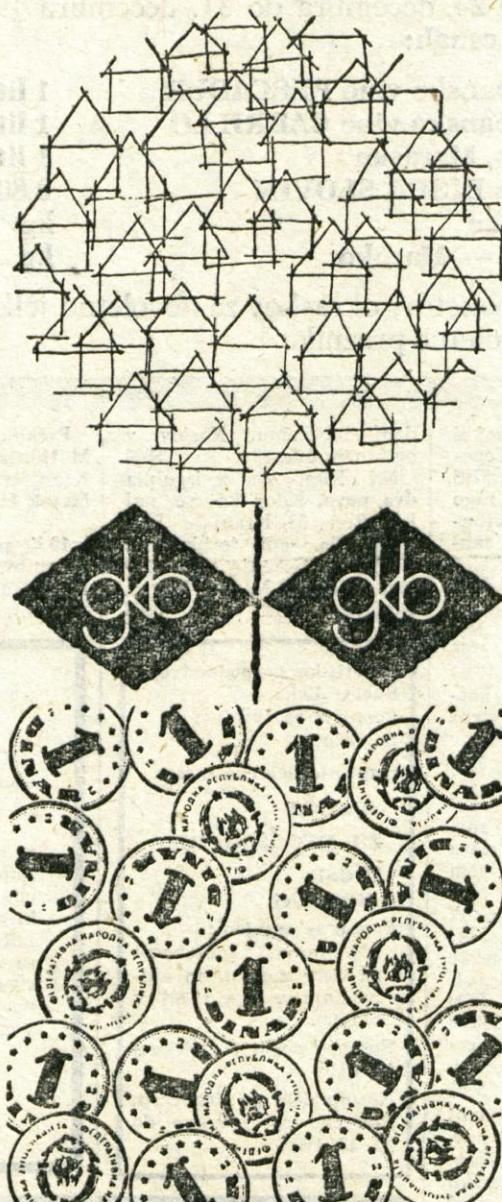
pooblaščena banka za opravljanje devizno valutnih poslov

V tem smislu smo že dobili skladno s predpisi pooblastilo od Narodne banke Jugoslavije.

Po obvestilu službe družbenega knjigovodstva se morajo vse delovne organizacije najpozneje do 25. decembra letos odločiti, pri kateri poslovni banki bodo odprle svoj devizni račun. Če do tega roka ne bodo sprejele ustrezne odločitve, bo po naročilu Narodne banke področna služba družbenega knjigovodstva prenesla njihov devizni račun na republiško centralo Narodne banke v Ljubljano.

Po 1. januarju 1967 bodo gospodarske delovne organizacije devizno poslovale le prek tiste poslovne banke, s katero bodo v roku zaključile sporazum o vodenju depozita.

GORENJSKA KREDITNA BANKA POZIVA ZATO VSE DELOVNE ORGANIZACIJE, KOMITENTE IN USTANOVITELJE BANKE, NAJ ODPRI PRI NJEJ SVOJE DEVIZNE RAČUNE.

Da bi v čimvečji meri zadovoljila potrebe svojih komitentov glede opravljanja dinarskih in deviznih poslov v državi in izven nje ter zagotovila gospodarstvu čim bolj uspešno bančno poslovanje je

Gorenjska kreditna banka sklenila dogovor o poslovнем sodelovanju

- s Splošno gospodarsko banko v Ljubljani,
- s Kreditno banko v Celju,
- s Kreditno banko v Kopru
- s Kreditno banko v Mariboru
- z Dolenjsko banko in hranilnico v Novem mestu,
- s Pomursko kreditno banko v Murski Soboti,
- s Kreditno banko in hranilnico v Novi Gorici in
- s Kreditno banko v Ptaju.

Vse navedene banke sporazumno soglašajo, da bodo sodelovale pri opravljanju bančnih poslov za račun svojih komitentov in da bodo vzdrževale v ta namen tesne medsebojne poslovne odnose.

Tako sodelovanje nudi gospodarstvu najširša zagotovila za uspešno poslovanje, Gorenjski kreditni banki pa najširše dane možnosti, da bo tako poslovanje svojim komitentom tudi zagotovila.

S svojo poslovno politiko deluje banka v korist skupnosti in za napredek svojih komitentov.

Vabimo vse delovne organizacije k sodelovanju. Samo s skupnimi močmi bomo uspeli zagotoviti močno bančno organizacijo, ki bo sposobna opravljati posle, ki jih gospodarstvo in naš družbeni razvoj od nje pričakujeta in zahtevata.

DELOVNE ORGANIZACIJE! VLAGAJTE SVOJ DENAR V GORENJSKO KREDITNO BANKO, KER S TEM POVEČUJETE KREDITNE ZMOŽNOSTI BANKE IN POMAGATE TUDI SAMI SEBI!

Gorenjska kreditna banka vam lahko pomaga tudi, da boste prej rešili stanovanjske probleme svojih delavcev. Vključite se v namensko oročanje denarja za stanovanjsko gradnjo.

OBČANI!

Tudi vi lahko pridete do novega stanovanja, če namensko varčujete zanj!

Vaše hranilne vloge pa so pri Gorenjski kreditni banki varno naložene. Banka vam razen tega nudi:

- ugodne obresti
- nezgodno zavarovanje
- in lepe nagrade, če se vključite v nagradno žrebanje in vežete vsaj 2000 novih dinarjev na leto dni.

